

WIADOMOŚCI UNIWERSYTECKIE

MIESIĘCZNIK UNIWERSYTETU MARII CURIE-SKŁODOWSKIEJ - NR 5(155) ♦ ROK 19 ♦ MAJ 2009

FOT. JERZY DURCZAK

PL ISSN 1233-216X

Od Redakcji

W wiosennej atmosferze, z taką okładką, polecamy Państwu majowy numer naszego miesięcznika.

Są tradycyjne rubryki, są materiały dokumentujące aktywność naszej Uczelni i jej pracowników.

Korespondenci z Wydziałów, ale i Państwo są autorami artykułów zamieszczanych na naszych łamach. Są one do dyspozycji Państwa, zapraszamy do współpracy.

Z DANIEM BLONDYNKI

Mam pytanie do społeczności akademickiej – kto z Państwa wie, czemu od prawie trzech miesięcy zegar na budynku Wydziału Humanistycznego zatrzymał się o godzinie 12.08.

Kronika rektorska kwiecień 2009 r.

2 kwietnia 2009 r.

- Prorektor **Ryszard Dębicki** spotkał się z przedstawicielami związków zawodowych: Solidarność i ZNP. Spotkanie dotyczyło kadry naukowo-technicznej, inżyniersko-technicznej oraz planowanej karty oceny tych pracowników.

3 kwietnia 2009 r.

- Rektor **Andrzej Dąbrowski** uczestniczył w Międzynarodowej Konferencji zorganizowanej z inicjatywy Urzędu Patentowego RP w Warszawie *Rozwój gospodarczy w Europie a kreatywność i innowacyjność kobiet*.

6 kwietnia 2009 r.

- Prorektor **Ryszard Dębicki** wziął udział w spotkaniu poświęconemu organizacji VI Lubelskiego Festiwalu Nauki w Politechnice Lubelskiej. W spotkaniu wzięli udział prorektorzy ds. nauki uczelni zaangażowanych w przygotowanie Festiwalu.
- Prorektor **Stanisław Michałowski** wraz ze studentami i pracownikami z Zespołu Informacji i Promocji UMCS uczestniczył w wyjazdowym spotkaniu w Puławach. Spotkanie dotyczyło oferty edukacyjno-promocyjnej UMCS.

7 kwietnia 2009 r.

- Prorektor **Ryszard Szczygiel** przewodniczył Komisji Oceny Nauczycieli Akademickich UMCS. Komisja prowadziła prace 7, 8 i 9 kwietnia.
- Prorektor **Ryszard Dębicki** przewodniczył posiedzeniu Senackiej Komisji Badań. Omówiono sprawozdanie Rektora z działalności naukowej w 2008 roku.
- Prorektor **Stanisław Michałowski** uczestniczył w konferencji *Metropolie środowiskiem innowacji i wiedzy*, która odbyła się we Wrocławiu w dniach 7 i 8 kwietnia.

8 kwietnia 2009 r.

- Prorektor **Ryszard Dębicki** uczestniczył w spotkaniu Regionalnej Rady Ochrony Przyrody w Urzędzie Wojewódzkim w Lublinie.

9 kwietnia 2009 r.

- Prorektor **Ryszard Dębicki** przewodniczył robocznemu spotkaniu „Grupy Wschodniej”. W spotkaniu udział wzięli: **prof. Henryk Gmiterek, prof. Marian Harasimiuk, prof. Andrzej Korybski, prof. Marek Pietraś** oraz **prof. Marian Żu-**

Wydawca:

Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie
20-031 Lublin; pl. Marii Curie-Skłodowskiej 5

Redakcja:

Elżbieta Mulawa-Pachoł (redaktor naczelna), Maria Kopycińska-Lehun (sekretarz redakcji), Karolina Przesmycka (adiustacja techniczno-graficzna i skład), Jakub Jakubowski (sekretarz ds. graficznych), Maciej Przysucha (serwis foto)

Współpracują:

Iwona Adach, Marzena Bogusiak, Monika Gabryś, Łukasz Janicki, Jolanta Jarzyńska, Jakub Kosowski, Elżbieta Krzemińska, Elżbieta Kwiatkowska, Maria Młynarska, Monika Nowak,

Marzena Rębisz, Małgorzata Samujło, Sylwia Skotnicka, Robert Wąsiewicz, Jerzy Żywicki

Adres redakcji:

20-031 Lublin; Plac Marii Curie-Skłodowskiej 5, p. 1607
tel. (081) 537 54 82
e-mail: wiadomosci@umcs.lublin.pl
http://www.wiadomosci.umcs.lublin.pl

Projekt i łamanie:

Jakub Jakubowski

Druk:

Rapida s.c., 20-306 Lublin; ul. Firlejowska 32

Redakcja zastrzega sobie prawo redagowania tekstów, w tym – ich skracania. Tekstów nie zamówionych redakcja nie zwraca.

kowski. Omawiano kierunki współpracy z krajami Europy Wschodniej.

- Prorektor **Stanisław Michałowski** uczestniczył w uroczystości podpisania porozumienia między Lublinem i Wrocławiem, która odbyła się we Wrocławiu.

15 kwietnia 2009 r.

- Rektor **Andrzej Dąbrowski** przewodniczył posiedzeniu Senackiej Komisji Organizacji i Rozwoju UMCS. Spotkanie dotyczyło zmian w strukturze organizacyjnej Wydziału Ekonomicznego oraz Wydziału Pedagogiki i Psychologii.
- Prorektor **Stanisław Michałowski** przewodniczył posiedzeniu Senackiej Komisji Budżetu i Finansów.
- Tego samego dnia obradowała Kapituła Medali UMCS w sprawie nadania medali „Zasłużony dla UMCS”. Obradom przewodniczył rektor Andrzej Dąbrowski, a w posiedzeniu uczestniczyli wszyscy prorektorzy.

16 kwietnia 2009 r.

- Odbyła się uroczystość nadania tytułu *doktora honoris causa* profesorowi **Ernstowi Bauerowi** z Arizona State University w Stanach Zjednoczonych.
- Prorektor **Stanisław Michałowski** przewodniczył posiedzeniu Senackiej Komisji Dydaktyki i Wychowania.

17 kwietnia 2009 r.

- Rektor **Andrzej Dąbrowski** dokonał otwarcia Konferencji zorganizowanej w 60. rocznicę powstania i 10. rocznicę członkostwa Polski w NATO. Konferencja nosiła tytuł *NATO w po-*

zimnowojennym środowisku (nie)bezpieczeństwa i odbyła się na Wydziale Politologii.

- Prorektor **Ryszard Szczygieł** dokonał otwarcia Ogólnopolskiej Konferencji Metodycznej Nauczycieli Muzyki, która odbyła się w Nałęczowie w dniach 17 i 18 kwietnia br.

18 kwietnia 2009 r.

- Prorektor **Ryszard Szczygieł** uczestniczył w uroczystościach jubileuszu 500-lecia nadania prawa miejskiego miejscowości Czemierniki, gdzie wygłosił referat o jej początkach.

20 kwietnia 2009 r.

- Rektor **Andrzej Dąbrowski** spotkał się z prorektorem UM, **prof. Kazimierzem Głowniakiem**. Spotkanie dotyczyło realizacji projektu nt. wartości świadomego macierzyństwa na rynku pracy w odpowiedzi na Konkurs w ramach Poddziałania 7.2.1. Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.
- Prorektor **Stanisław Michałowski** uczestniczył w posiedzeniu Parlamentu Studentów.

21 kwietnia 2009 r.

- Prorektor **Ryszard Dębicki** oraz kvestor **Grzegorz Mazur** przebywali w Polskiej Akademii Rozwoju Przedsiębiorczości w Warszawie. Wizyta dotyczyła projektów finansowanych z funduszy UE.

22 kwietnia 2009 r.

- Prorektor **Stanisław Michałowski** przewodniczył posiedzeniu Senackiej Komisji Budżetu i Finansów oraz uczestniczył w spotkaniu z przedstawicielami Samorządów Wydziałowych, Przewodniczącym parlamentu Studentów i Przewodniczącym zarządu Uczelnianego Samorządu Studentów.

23 kwietnia 2009 r.

- Prorektor **Stanisław Michałowski** wziął udział w posiedzeniu Uczelnianej Komisji Konkursowej *Studencki Nobel 2009*.
- Na zaproszenie konsula honorowego Wielkiej Brytanii w Lublinie, **Jana Danilczuka**, prorektor **Ryszard Dębicki** uczestniczył w uroczystym obiedzie

z Ambasadorem Wielkiej Brytanii **Damianem Roderickiem Toddem**.

24 kwietnia 2009 r.

- Rektor **Andrzej Dąbrowski** wziął udział w uroczystości nadania tytułu *doktora honoris causa* Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II ojcu **Danielowi Ange**.
- Prorektor **Ryszard Dębicki** dokonał otwarcia „Dni Ziemi” organizowanych w Instytucie Nauk o Ziemi UMCS.
- Prorektor **Stanisław Michałowski** wraz ze studentami i pracownikami ZliP UMCS uczestniczył w wyjazdowym spotkaniu w Zespole Szkół nr 1 im. Cypriana Kamila Norwida w Świdniku. Spotkanie dotyczyło oferty edukacyjno-promocyjnej UMCS.

26 kwietnia 2009 r.

- Prorektor **Stanisław Michałowski** wraz ze studentami uczestniczył w uroczystościach pogrzebowych **Marka Wojciechowskiego** – tragicznie zmarłego studenta Wydziału Prawa i Administracji.

27 kwietnia 2009 r.

- Rektor **Andrzej Dąbrowski** oraz prorektor **Ryszard Szczygieł** spotkali się z przedstawicielami związku zawodowego „Solidarność 80”. Spotkanie dotyczyło współpracy związku z władzami uczelni.

29 kwietnia 2009 r.

- Odbyło się posiedzenie Senatu.
- Tego samego dnia Prorektor **Stanisław Michałowski** uczestniczył w spotkaniu z przedstawicielami kół naukowych oraz organizacji studenckich.
- Prorektor **Ryszard Dębicki** uczestniczył w spotkaniu podsumowującym XVI edycję akcji *Pomóż dzieciom przetrwać zimą*.

30 kwietnia 2009 r.

- Prorektor **Ryszard Szczygieł** wziął udział w uroczystości nadania tytułu *doctora honoris causa* Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II Jego Eminencji **Tarcisio Kardynałowi Bertone**, Sekretarzowi Stanu Stolicy Apostolskiej i Kamerlingowi Świętego Kościoła Rzymskiego.

WYDZIAŁ BIOLOGII I NAUK O ZIEMI

Habilitacje

- Dnia **31 marca 2009 roku** na Wydziale Nauk o Żywności Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu odbyło się kolokwium habilitacyjne **dr Anny Jarosz-Wilkołazkiej** z Zakładu Biochemii UMCS. Przewód habilitacyjny dotyczył rozprawy pt. *Lakaza z »Cerreña unicolor« jako nowoczesne narzędzie biotechnologiczne*. **Recenzenci:** prof. dr hab. Danuta Witkowska (Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu); dr hab. Marian Filipiak, prof. nadzw. (Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu); prof. dr hab. Zdzisław Targoński (Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie); prof. dr hab. Tomasz Twardowski (Instytut Chemii Bioorganicznej PAN w Poznaniu). Dr Anna Jarosz-Wilkołazka otrzymała stopień naukowy doktora habilitowanego nauk biologicznych, specjalność biotechnologia.

Osiągnięcia naukowe

- Rozprawa doktorska **mgr. Andrzeja Pawłowskiego** – pracownika Zespołu Parków Krajobrazowych Wyżyny Lubelskiej z/s w Lublinie Oddział w Kazimierzu Dolnym, pt. *Kształtowanie się krajobrazu kulturowego w dolinie Wisły środkowej między Zawichostem a Puławami* w konkursie Związku Miast Nadwiślańskich na prace magisterskie i doktorskie za rok 2008 uzyskała II miejsce. Promotorem powyższej rozprawy doktorskiej był prof. dr hab. Marian Harasimiuk z Zakładu Geologii i Ochrony Litosfery Instytutu Nauk o Ziemi UMCS.

WYDZIAŁ CHEMII

Wizyty

- W dniach **od 16 marca do 5 kwietnia 2009 r.** na zaproszenie prof. dr hab. Stefana Sokołowskiego przebywał **dr Stepan Petrovych Hlushak** z Institute for Condensed Matter Physics, National Academy of Sciences of Ukraine. Celem przyjazdu była współpraca naukowa. Dr Stepan Petrovych Hlushak wziął udział w seminarium w Zakładzie Modelowania Procesów Fizykochemicznych, na którym wygłosił wykład *Studies of phase equilibria in polydisperse fluids*.
- W dniach **od 17 marca do 10 kwietnia** na zaproszenie prof. dr hab. Romana Lebody z Zakładu Metod Chromatograficznych przebywał **dr Volodymyr Sydorchuk** z Narodowej Akademii Nauk Ukrainy. Celem przyjazdu było wykonanie badań z zakresu „zielonej chemii”, przygotowanie materiałów na dwie międzynarodowe konferencje, udział w szkoleniu dotyczącym obsługi nowo instalowanego urządzenia do mechanochemii.
- W dniach **od 27 do 30 kwietnia 2009 r.** na zaproszenie prof. dr hab. Andrzeja Patrykiewicza przebywał **Prof. Kurt Binder** z Institute of Physics Johannes Gutenberg University Mainz (Niemcy). Celem przyjazdu była współpraca naukowa. *Doctor honoris causa* UMCS Prof. Kurt Binder wygłosił wykład *Nukleation processes and their study by simulations*.

Wyjazdy

- W dniach **29 kwietnia do 2 maja 2009 r.** **dr Jan Wójcik** z Zakładu Technologii Światłowodów przebywał w Bordeaux (Francja) na zaproszenie firmy EOLITE Systems.

Konferencje

- W dniach **od 19 do 24 kwietnia 2009 r.** **prof. dr hab. Małgorzata Borówko** oraz **prof. dr hab. Stefan Sokołowski** z Zakładu Modelowania Procesów Fizykochemicznych uczestniczyli w międzynarodowej konferencji EGU General Assembly 2009 w Austria Center Vienna.
- W dniach **od 20 do 26 kwietnia 2009 r.** **dr Agnieszka Kamińska-Ostęp** z Zakładu Dydaktyki Chemii uczestniczyła w międzynarodowej konferencji m-ICTE2009 w Portugalii, gdzie prezentowała poster *The use of information technologies in teaching chemistry to syslexic students*.
- W dniach **od 21 do 24 kwietnia 2009 r.** **dr Paweł Szabelski** z Zakładu Chemii Teoretycznej przebywał w Materials Science Institute Barcelona w Hiszpanii w celu konsultacji naukowych oraz prezentacji wyników projektu MNiSW.
- W dniach **od 23 do 26 kwietnia 2009 r.** **dr hab. Jan Rayss** **prof. nadzw. UMCS** oraz **dr Jan Wójcik** z Zakładu Technologii Światłowodów brali udział w seminarium sprawozdawczym Programu Phosfos zorganizowanym w Pradze (Republika Czeska).

WYDZIAŁ HUMANISTYCZNY

Habilitacje

- **22 kwietnia** odbyło się kolokwium habilitacyjne **dr Barbary Perczyńskiej** z Instytutu Filologii Słowiańskiej. **Temat rozprawy:** *Język najstarszych ruskich zabytków hagiograficznych*. **Recenzenci:** prof. dr hab. Adam Fałowski (Uniwersytet Jagielloński); prof. dr hab. Michał Łesiów (UMCS); dr hab. Lilia Citko (Uniwersytet w Białymstoku); dr hab. Czesław Łapicz (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu).

Doktoraty

- **1 kwietnia 2009 r.** odbyły się publiczne obrony rozpraw doktorskich:
 - **mgr. Janusza Frykowskiego** pt. *Niegrobowe starostwo tyszowieckie w latach 1519–1768. Studium społeczno-gospodarcze*. **Promotor:** prof. dr hab. Ryszard Orłowski (UMCS). **Recenzenci:** prof. dr hab. Feliks Kiryk (UP w Krakowie); prof. dr hab. Ryszard Szczygieł (UMCS).
 - **mgr. Małgorzaty Łuszkiewicz** pt. *Adam Korczyński – prekursor rokoka w literaturze polskiej*. **Promotor:** prof. dr hab. Stefan Nieznanowski (UMCS). **Recenzenci:** prof. dr hab. Renarda Ociecek (UŚ); dr hab. Dariusz Chemperek (UMCS)
 - **mgr. Jacka Wysockiego** pt. *Ukraińcy na Lubelszczyźnie w okresie PRL 1944–1989*. **Promotor:** prof. dr hab. Zbigniew Zaporowski (UMCS). **Recenzenci:** prof. dr hab. Andrzej Chojnowski (UW); dr hab., Janusz Wrona prof. nadzw. (UMCS).

Osiągnięcia naukowe

- Podczas niedawnej oceny okresowej pracowników naukowo-dydaktycznych **dr Paweł Frelik** z Zakładu Literatury i Kultury Amerykańskiej otrzymał największą liczbę punktów na całym Wydziale Humanistycznym w kategorii młodszych pracowników naukowych.
- Najstarszy internetowy periodyk naukowy, półrocznik „Kultura i Historia”, wydawany od 2001 r. przez zespół kierowany przez **dr hab. Andrzeja Radomskiego prof. nadzw.** z Instytutu Kulturoznawstwa, zyskał w najnowszym wykazie ministerialnym status pisma o najwyższej krajowej skali punktacji (publikacja punktowana 6 pkt). Gratulujemy redaktorom, zachęcając czytelników do częstszego zaglądania na stronę internetową www.kulturaihistoria.umcs.lublin.pl i nawiązanie kontaktów z redakcją.

Wizyty

- **Od 29 marca do 3 kwietnia 2009 r.** gościł w Instytucie Filologii Romańskiej, w ramach programu Erasmus, **prof. Pierre-Yves Charpentier** z Zakładu Zarządzania Przedsiębiorstwami i Administracją Uniwersyteckiego Instytutu Technologii (IUT) w Bourges (Francja). Wygłosił wykład dla studentów i pracowników na Wydziale Prawa i Administracji w języku angielskim nt. *General regulation of Partnerships and companies. Comparative approach of French and Polish law* oraz dwa wykłady w języku francuskim dla romanistów z dziedziny prawa handlowego oraz zasad organizacji i funkcjonowania spółek handlowych we Francji i w Polsce z uwzględnieniem prawodawstwa wewnętrznego oraz unijnego. Zakwalifikował również dwie studentki filologii romańskiej na roczne studia w IUT w Bourges.
- W dniach **od 20 do 30 kwietnia 2009 r.** w Instytucie Historii gościła **dr Natalia Starczenko** z Akademii Mohylańskiej w Kijowie.
- W dniach **od 22 do 24 kwietnia b.r.** gościem Instytutu Filologii Słowiańskiej była **dr Eva Binder** z Instytutu Sławiastyki Uniwersytetu w Innsbrucku. Jej zainteresowania naukowe koncentrują się wokół zagadnień dotyczących kultury rosyjskiej XX wieku, a w szczególności kinematografii radzieckiej i rosyjskiej. Dr Binder jest lektorem oraz wykładowcą prowadzącym seminarium z zakresu kultury, literatury i kinematografii rosyjskiej. Podczas swego pobytu w Instytucie Filologii Słowiańskiej wygłosiła prelekcję na temat współczesnej kinematografii rosyjskiej oraz przygotowała projekcję szeregu rosyjskich filmów: *Полумгла* reż. Artiom Antonom, *Возвращение* reż. Andriej Zwiagincew, *Рыскалка* reż. Anna Melikian.

Wyjazdy

- W dniach **2–7 lutego 2009** **mgr Olga Buczek** wyjechała w ramach programu Erasmus na Uniwersytet w Granadzie (Hiszpania). Podczas swojego pobytu przeprowadziła zajęcia dydaktyczne poświęcone najnowszej literaturze polskiej, ze szczególnym uwzględnieniem autorów, wyróżnionych literacką nagrodą Nike w ostatnich 10 latach. Wyjazd był również okazją do przeprowadzenia kwerendy bibliotecznej.
- W dniach **od 9 marca 2009 do 15 marca 2009** **mgr Justyna Wiśniewska** z Zakładu Języka i Kultury Portugalskiej

przebywała w Escola Superior de Educação de Lisboa w ramach programu Erasmus. Podczas tygodniowego pobytu prowadziła zajęcia dydaktyczne oraz wygłosiła wykład na temat: *Sposoby wyrażania iteratywności w języku polskim i portugalskim*.

- **1 kwietnia 2009** **dr Piotr Łuczkiwicz** z Instytutu Archeologii rozpoczął czteromiesięczny pobyt w Berlinie, związany z prowadzeniem cyklu wykładów dla studentów Institut für Prähistorische Archäologie Freie Universität Berlin.
- **Mgr Marcin Piotrowski** z Instytutu Archeologii rozpoczął dwutygodniowy pobyt w Udine we Włoszech, poświęcony kwerendzie materiałów muzealnych i bibliotecznych.
- **Dr Paweł Frelik** z Zarządu European Association of American Studies (Zakład Literatury i Kultury Amerykańskiej) wziął udział w spotkaniu Zarządu w Zurychu w dniach od 2 do 5 kwietnia 2009 roku.
- W Briańsku (Rosja) przebywała delegacja Wydziału w składzie: **prof. Henryk Gmiterek** – dziekan, dyrektor Instytutu Kulturoznawstwa – **prof. Jan Adamowski** i wicedyrektor Instytutu Filologii Słowiańskiej **prof. Michał Sajewicz**. Podpisano umowę o współpracy.

Konferencje

- W dniach **od 13 do 15 marca 2009 roku**, **dr hab. Barbara Hlibowicka-Węglarz prof. nadzw. UMCS** i **dr Beata Brzozowska-Zburzyńska** wzięły udział w zorganizowanym przez Uniwersytet Łódzki symposium hispanistycznym: *Foro de Lingüística Hispánica: Panorama de temas y métodos de investigación*.
- **23 marca 2009 r.** **dr A. Dudek-Szumigaj** wraz ze studentami sławistyki lubelskiej i białskiej uczestniczyła w konferencji zorganizowanej przez Wydział Filologiczny Brzeskiego Uniwersytetu Państwowego im. A. S. Puszkina. Była to konferencja studencko-doktorancka pt. *Słowo w języku, mowie, tekście*.
- **Dr Mateusz Jastrzębski** wystąpił z odczytem *Właściwości składniowe czasowników zwrotnych w języku ukraińskim i polskim (na przykładzie rekcji)*.
- **Od 30 marca do 1 kwietnia b.r.** we Wrocławiu na zaproszenie Instytutu Filologii Słowiańskiej Uniwersytetu Wrocławskiego i **prof. dr hab. Jana Sokołowskiego** gościli pracownicy Instytutu Filologii Słowiańskiej UMCS. Na posiedzeniu Komisji Językowej Wrocławskiego Towarzystwa Naukowego **prof. Feliks Czyżewski** i **dr Agnieszka Dudek-Szumigaj** wygłosili referat *Nekropolia jako znak kulturowy pogranicza*. Natomiast w ramach Sławistycznych Spotkań Językoznawczych **dr Mateusz Jastrzębski** wystąpił z odczytem *Właściwości składniowe czasowników zwrotnych w języku ukraińskim i polskim (na przykładzie rekcji)*.
- **2 i 3 kwietnia 2009 r.** **prof. dr hab. Michał Łesiów** uczestniczył w Międzynarodowej Konferencji Naukowej *Лемківський діалект у загальноукраїнському контексті* w Tarnopolu. Wystąpił na posiedzeniu plenarnym z referatem nt. *Основні характерні особливості системи лемківських говірок*. Konferencję zorganizowały Instytut Języka Ukraińskiego Narodowej Akademii Nauk Ukrainy oraz Katedra Języka Ukraińskiego Tarno-

polskiego Narodowego Uniwersytetu Pedagogicznego im. Włodzimierza Hnatiuka.

- **9 kwietnia 2009 dr hab. Jerzy Libera** z Instytutu Archeologii uczestniczył w naradzie konserwatorskiej w Ostrowcu Świętokrzyskim, poświęconej problemom konserwacji, utrzymania, zabezpieczenia i ochrony pradziejowej kopalni krzemienia pasiatego w Rezerwacie Archeologiczno-Przyrodniczym Krzemionki. Ponadto w spotkaniu uczestniczyli przedstawiciele Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Krajowego Ośrodka Badań i Dokumentacji Zabytków, archeolodzy z Polskiej Akademii Nauk, przedstawiciele miejscowych władz, konserwatorzy zabytków oraz pracownicy Muzeum Historyczno-Archeologicznego z Ostrowca Świętokrzyskiego.
- **15 kwietnia 2009 prof. dr Michael Erdrich** z Instytutu Archeologii wygłosił wykład *Römische Aussenpolitik im 1. Jahrhundert nach Chr. und die Einrichtung des Niedergermanischen Limes* na spotkaniu zorganizowanym przez Historisches Seminar der Universität Osnabrück i Volkshochschule der Stadt Osnabrück w Niemczech.
- W dniach **od 16 do 18 kwietnia 2009 r. dr Monika Gabryś** (Instytut Filologii Polskiej) wzięła udział w XI Międzynarodowej Konferencji Młodych Naukowców *Świat Słowian w języku i kulturze*, zorganizowanej przez Uniwersytet Szczeciński, wygłosiła referat na temat Heleny Romer-Ochenkowskiej i jej wrażeń z wojny w dorzeczu Willi („Tygodnik Ilustrowany” 1916).
- Instytut Filologii Polskiej wraz z Muzeum Lubelskim Oddział Dworek Wincentego Pola oraz Towarzystwem Literackim im. Adama Mickiewicza Oddział Lubelski zorganizował w dniach **20 i 21 kwietnia 2009 roku** konferencję naukową na temat: *Wincenty Pol. Retoryczna tradycja czy romantyczna swoboda*. Referaty wygłosili pracownicy oraz doktoranci IFP UMCS: **dr hab. Artur Timofiejew**, **prof. nadzw. UMCS** (Słowo wstępne), **dr hab. Barbara Czworkó-Jadczak**, **prof. nadzw. UMCS** (*Wincenty Pol – piosenkarz i bard*), **dr hab. Władysława Bryłowa** (*Język poezji Wincentego Pola*), **mgr Marta Skrzypek** (*Książę Józef Poniatowski w „Mohorcie”. Spojrzenie romantyka*), **mgr Irena Kotwicka** (*Tradycja retoryczna „Proroctwa kapłana polskiego” Wincentego Pola*). Konferencja stanowiła kontynuację naukowej refleksji nad twórczością W. Pola, zainicjowaną rocznicową sesją w roku 2007 w Lublinie i Lwowie.
- **21 i 22 kwietnia 2009** Instytut Archeologii oraz Muzeum i Rezerwat Archeologiczno-Przyrodniczy „KRZEMIONKI” – Oddział Muzeum Historyczno-Archeologicznego w Ostrowcu Świętokrzyskim zorganizowały w Sudole-Krzemionkach doroczną konferencję sprawozdawczą *Badania archeologiczne w Polsce środkowowschodniej, na Polesiu i Wołyniu w latach 2007–2008*. Pracownicy Instytutu zaprezentowali następujące sprawozdania: **mgr Tadeusz Wiśniewski** *Badania archeologiczne obozowiska kultury magdaleńskiej w Kolonii Klementowicach*, stan. 20, woj. lubelskie (sezony 2007–2008). *Próba odtworzenia paleośrodowiska na stanowisku* (z J. Rodzikiem); **mgr Marcin Szeliga** *Badania wykopaliskowe na stan. 6 w Tominach, gm. Ożarów, woj. świętokrzyskie, w latach 2007–2008*; **mgr Marcin Juściński** *Badania rozpoznawcze na stan. 6 w Stodolach Kolonii, gm. Wojciechowice, woj. świętokrzyskie*;

mgr Sylwester Sadowski *Dolina Sieniochy w pradziejach i wczesnym średniowieczu w świetle najnowszych badań powierzchniowych*; **mgr Marcin Piotrowski** *Najnowsze odkrycia archeologiczne w Lubaczowie, w województwie podkarpackim; Wielokulturowe stanowisko 22 w Łukawicy, w powiecie lubaczowskim. Badania 2002–2007* (z G. Dąbrowskim); **mgr Barbara Niezabitowska-Wiśniewska** *Kompleks osadniczy w Ulowie, pow. tomaszowski, woj. lubelskie, w świetle najnowszych badań* (stan. 3, 6, 7, 9, 10); **dr Marek Florek** *Badania wczesnośredniowiecznych cmentarzysk kurhanowych w Międzygórzu*, stan. 44, woj. świętokrzyskie i w Starym Gaju, stan. 1, woj. lubelskie.

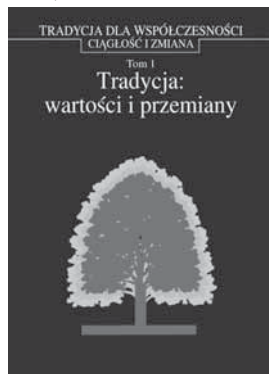
- W dniach **21 i 24 kwietnia** **dr Marta Wójcicka** (Instytut Kulturoznawstwa) wzięła udział w konferencji naukowej *Wokół choroby, medycyny i praktyk leczniczych. Teorie, konteksty, interpretacje* w Pokrzywniej koło Opola. Podczas konferencji wygłosiła referat *Językowe strategie oswojania choroby (na podstawie wypowiedzi internetowych)*.
- **23 kwietnia 2009 r.** w Instytucie Filologii Słowiańskiej miało miejsce spotkanie z **Anetą Kamińską** – tłumaczką najnowszej poezji ukraińskiej i **Nazarem Honczarem** poetą, performerem i aktorem ze Lwowa. Inicjatorami imprezy pt. *Cząstki pomarańczy. Intymnie o antologii nowej poezji ukraińskiej* były Koło Naukowe Rusycystów UMCS oraz Koło Naukowe Studentów Filologii Ukraińskiej.
- W dniach **23 i 24 kwietnia 2009 roku** odbyła się międzynarodowa konferencja naukowa **Aleksander Świętochowski** zorganizowana przez Zakład Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej, Zakład Literatury Pozytywizmu i Młodej Polski oraz Wojewódzką Bibliotekę Publiczną im. Hieronima Łopacińskiego w Lublinie. Cel konferencji, której kierownikiem był **prof. dr hab. Krzysztof Stępnik**, a sekretarzem **dr Monika Gabryś**, była próba możliwie szerokiego spojrzenia naukowego na całość dorobku Świętochowskiego, rozciągającego się aż na trzy epoki literackie.
- W dniach **23 i 24 kwietnia 2009 r.** w Białej Podlaskiej odbyła się międzynarodowa konferencja naukowa pt.: *Cmentarze jako znak kulturowy pogranicza polskowschodniowsłowiańskiego*, zorganizowana przez Instytut Filologii Słowiańskiej UMCS, Zakład Filologii Ukraińskiej UMCS w Lublinie, Kolegium Licencjackie UMCS w Białej Podlaskiej, Podlaską Fundację Wspierania Talentów oraz Podlaskie Centrum Kultury Prawosławnej. Konferencję swym honorowym patronatem objęli **Jego Ekscelencja Abel Arcybiskup Prawosławnej Diecezji Lubelsko-Chełmskiej** oraz Starosta Bialski **Tadeusz Łazowski**.
- W dniach **23 i 25 kwietnia 2009 roku** **dr Wiesław Bondyra**, **dr Leszek Wierzbicki** z Instytutu Historii uczestniczyli w konferencji naukowej *Wobec króla i Rzeczypospolitej. Magnateria w XV–XVIII wieku*, która odbyła się w Białowieży.
- W dniach **24 i 25 kwietnia 2009 r.** odbyła się międzynarodowa studencka konferencja naukowa pt. *Mężczyzna w literaturze, kulturze i językach Słowian Wschodnich*. Jej organizatorami byli: Instytut Filologii Słowiańskiej UMCS, Koło Naukowe Rusycystów oraz Koło Naukowe Studentów Filologii Słowiańskiej UMCS. Uroczystego otwarcia konferencji dokonali Dziekan Wydziału Humanistycznego UMCS **prof. Henryk Gmiterek** oraz **prof.**

Witold Kowalczyk. Funkcję sekretarza konferencji pełniła **mgr Magdalena Kałuża**, zaś prowadzącymi obrady byli doktoranci: **mgr Katarzyna Oszust**, **mgr Anna Strzałkowska**, **mgr Katarzyna Babkiewicz** oraz **mgr Ewelina Kułakowska**. Z referatami wystąpiło ok. 30 studentów i doktorantów z Polski, Ukrainy i Białorusi.

- **29 kwietnia 2009 r. dr Mirosław Szumiło** z Instytutu Historii uczestniczył w międzynarodowej konferencji naukowej w Łucku *Ukraińcy Chołmszczyzny ta Podlaszszia: historyczna dola, duchowa i materialna kultura wprowadz wikiw*, na której wygłosił referat: *Anton i Pawło Wasyńczukowie – ukraińscy działacze narodowi z Chełma*.

Publikacje

- **W kwietniu** ukazało się wydawnictwo źródłowe: J. A. Chrapowicki, *Diariusz, część trzecia: lata 1669–1673*, oprac. **Leszek A. Wierzbicki** z Instytutu Historii UMCS, (wyd. DiG, Warszawa 2009, ss. 379). *Diariusz* wojewody witebskiego Jana Antoniego Chrapowickiego jest wiodącym pamiętnikiem odnoszącym się do czasów panowania króla Michała Korybuta Wiśniowieckiego. Chrapowicki utrwalił wiele ważnych wydarzeń, jakie wówczas miały miejsce w Rzeczypospolitej. *Diariusz* przedstawia obraz życia średniozamożnego szlachcica, jego najbliższej rodziny oraz kręgu współpracujących z nim przyjaciół. Edycja zawiera także rozszerzony indeks osób oraz indeks nazw geograficznych. *Diariusz* z lat 1669–1673 jest kontynuacją wcześniejszych zapisów dziennych Chrapowickiego z lat 1656–1669, które zostały wydane przez T. Wasilewskiego i A. Rachubę (Warszawa 1978 i 1988).
- **W kwietniu 2009 r.** ukazały się dwa tomy materiałów konferencyjnych *Tradycja dla współczesności. Ciągłość i zmiana*, pod red. **Jana Adamowskiego** i **Józefa Styka**. Tom pierwszy zatytułowany jest *Tradycja: wartości i przemiany*, tom drugi – *Tradycja w tekstach kultury*. Oba tomy są pokłosiem, zorganizowanej przez Zakład Kultury Polskiej i Zakład Socjologii Wsi i Miasta w maju 2007 roku w Baranowie Sandomierskim, konferencji *Tradycja dla współczesności. Ciągłość i zmiana*. W maju 2009 odbędzie się kolejne spotkanie z tego cyklu pod hasłem *Tradycja w procesie przemian*.

Inne

- **W marcu 2009 roku** Instytut Filologii Romańskiej sprawował patronat merytoryczny nad dwoma konkursami ze znajomości języka hiszpańskiego i wiedzy o krajach hispanojęzycznych: 17 marca 2009 roku w Społecznym Gimnazjum i Liceum Ogólnokształcącym im. Jana III Sobieskiego w Lublinie, odbył się finał II edycji Międzyszkolnego Konkursu Języka Hiszpańskiego dla szkół gimnazjalnych; 31 marca 2009 roku, w I Liceum Ogólnokształcącym im. Stanisława Staszica w Lublinie, odbył się finał Międzyszkolnego Konkursu Języka Hiszpańskiego dla szkół średnich.

- 1 kwietnia 2009 r. w Liceum Ogólnokształcącym w Wisznicach odbyło się spotkanie delegacji Zespołu do Spraw Promocji i Kontaktu z Regionem oraz z kadrami pedagogiczną, poświęcone omówieniu warunków umowy patronackiej. W ramach promocji naszego Instytutu został wygłoszony referat **dr Aliny Orłowskiej**: *Tam руський дых... Там Русью нахнем. O semantyce toposów ludowych w tekście literackim*.
- Członkowie Koła Naukowego Historii Krajów Europy Wschodniej (**Magdalena Osenka**, **Ewelina Stróżeł**, **Łukasz** i **Rafał Kłoczewscy**) wzięli udział w XVII. Ogólnopolskim Zjeździe Studentów Historyków, który odbył się w dniach od **14 do 18 kwietnia 2009 roku** w Olsztynie.
- **15 kwietnia 2009** z inicjatywy Lokalnej Organizacji Turystycznej *Kraina Lessowych Wąwozów* **dr Jolanta Nogaj-Chachaj** z Instytutu Archeologii wygłosiła wykład *Ożywiona przeszłość. Na tropach pradawnych tajemnic Nałęczowa*. Spotkanie odbyło się w Pałacu Małachowskich w Nałęczowie w ramach cyklu *Historia Krainy Lessowych Wąwozów w dorobku naukowym wykładowców Instytutu Archeologii UMCS w Lublinie*.
- W Ośrodku Brama Grodzka-Teatr NN odbyła się **15 kwietnia 2009 roku** pierwsza z debat dotycząca historii i dziedzictwa kulturowego Lublina, stanowiąca w zamyśle organizatorów początek przygotowań obchodów 700-lecia nadania Lublinowi praw miejskich. Po prezentacji wizualizacji rozwoju przestrzennego Lublina do XIV wieku, przygotowanej na stronie internetowej Ośrodka, rozwinęła się dyskusja na temat najdawniejszych dziejów miasta. *Lublin przedlokacyjny – wymiana poglądów na temat pierwszego etapu rozwoju przestrzennego miasta*. W spotkaniu uczestniczyli m.in. autorzy książki *Lublin wczesnośredniowieczny* **dr hab. Andrzej Rozwałka** z Instytutu Archeologii, **Rafał Niedźwiadek** i **Marek Stasiak**.
- Na zaproszenie Instytutu Badań Literackich PAN w Warszawie, który jest organizatorem Olimpiady Literatury i Języka Polskiego, w pracach oceniających eliminacje III stopnia udział wzięła **prof. dr hab. Anna Pajdzińska** – kierownik Zakładu Językoznawstwa Ogólnego UMCS. Eliminacje (zawody ogólnopolskie) odbyły się **16 i 18 kwietnia 2009 r.** w Warszawie. IBL prowadzi Olimpiadę Polonistyczną bez przerwy od 1970 r., a profesor Pajdzińska jest członkiem Komitetu Głównego od 1994 r. Tegoroczna Olimpiada była więc piętnastą, w której profesor Pajdzińska pełniła funkcję jurora.
- Instytut Historii UMCS, pod patronatem Polskiego Towarzystwa Historycznego Oddział w Lublinie, zorganizował konkurs eseistyczny, pn. *Historiomania – w drogę na studia*. W zamyśle organizatorów stanowi on formułę uwydatnienia i dowartościowania młodych ludzi z pasją i otwartą głową, w drodze ubiegania się o indeks studenta UMCS na kierunku historii. Ci z uczestników, którzy w bliskiej perspektywie będą adeptami Instytutu Historii, zostaną otoczeni specjalną opieką naukową w czasie trwania studiów. W wymiarze programowo-koordynacyjnym realizację konkursu przejęła **dr Ewa Solska** z Zakładu Metodologii Historii. Spotkanie konkursowe odbyło się 18 kwietnia b.r. Uczestnicy pisali pracę na temat: *W stronę tych, co cicho odchodzą, lecz umierają powoli. Tropami ludzi i miejsc z cienia*. Laureatem I nagrody został **Karol**

Petryszak, uczeń XXI Liceum Ogólnokształcącego im. św. Stanisława Kostki w Lublinie.

- W dniu **21 kwietnia 2009 r.** została podpisana umowa patronacka między Instytutem Filologii Słowiańskiej UMCS a III Liceum im. gen. Władysława Andersa w Chełmie.

W spotkaniu z dyrektorem Liceum **mgr Edytą Chudobą**, **mgr Krystyną Matuszczyk-Szambelan** – Inspektorem Wydziału Oświaty Urzędu Miasta Chełm, **mgr Arkadiuszem Kwiecińskim** – Wizytatorem Kuratorium Oświaty w Lublinie Oddziału Zamiejsowego w Chełmie oraz **mgr Mariuszem Adamcem** uczestniczyli ze strony UMCS: w imieniu Dziekana Wydziału Humanistycznego UMCS **prof. Halina Pelc**, Dyrektor Instytutu Filologii Słowiańskiej **prof. Feliks Czyżewski** oraz członkowie Zespołu Do Spraw Promocji i Kontaktu z Regionem: **dr Teresa Giedz-Topolewska**, **dr hab. Joanna Tarkowska** i **dr Marek Olejnik**. Podpisanie umowy patronackiej było istotnym punktem uroczystości, jaką był I Wojewódzki Konkurs Poezji Rosyjskiej dla Szkół Ponadgimnazjalnych. Wzięło w nim udział 36 uczniów z 12 szkół ponadgimnazjalnych.

- **21 kwietnia 2009 roku** odbył się finał I Lubelskiego Konkursu Ortograficznego. Autorką tekstu dyktanda była **mgr Małgorzata Potent**, a patronat merytoryczny nad konkursem sprawowała **prof. UMCS dr hab. Małgorzata Karwatowska prof. nadzw. z Zakładu Metodologii Nauczania Literatury i Języka Polskiego**.
- Członkowie Studenckiego Koła Naukowego Archiwistów (Elżbieta Markowska, Agnieszka Laskowska, Adam Dąbkowski, Wojciech Luboch, Łukasz Wróblewski, Łukasz Babula i Michał Jędrych) wzięli udział w XI. Ogólnopolskim Zjeździe Studentów Archiwistów, który odbył się w dniach **od 22 do 24 kwietnia 2009 roku** w Katowicach.
- **27 kwietnia 2009 r.** została podpisana umowa patronacka między Instytutem Filologii Słowiańskiej UMCS a Liceum im. ONZ w Biłgoraju. Inicjatorami działań związanych z podpisaniem umowy byli **mgr Barbara Borowy** oraz **mgr Krystyna Małysz** – nauczycielki języka rosyjskiego, których wychowankowie od kilku lat są laureatami wojewódzkich konkursów poetyckich i olimpiad językowych na szczeblu centralnym. Stronami umowy byli: w imieniu Dziekana Wydziału **prof. Halina Pelc**, Dyrektor Instytutu Filologii Słowiańskiej **prof. Feliks Czyżewski** oraz Dyrektor Liceum im. ONZ w Biłgoraju **mgr Marian Klecha**.
- **29 kwietnia 2009 r.** w Instytucie Filologii Słowiańskiej odbył się wieczór autorski pt. *Poeci są wśród nas*, na którym swoje utwory zaprezentowały: **Natalla Rusetskaya**, **Tatsiana Netbayeva** oraz **Anna Kasperek**. Spotkanie zostało zorganizowane przez Koło Naukowe Białorutenistów „Albaruthenica”.
- Pracownicy Zakładu Archiwistyki Instytutu Historii, **dr Marka Konstankiewicz**, **dr hab. Janusz Łosowski** i **dr hab. Krzysztof Skupieński**, **prof. nadzw. UMCS**, napisali uwagi do projektu ustawy – *Prawo o postępowaniu z dokumentacją i o archiwach*, w ramach uzgodnień społecznych Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

WYDZIAŁ EKONOMICZNY

Wyjazdy

- W dniach **22 i 24 kwietnia br.** **dr hab. Zbigniew Pastuszak** zrealizował 10-godzinny cykl wykładów pt. *Supply Chain Management in the New Economy* dla studentów International School for Social and Business Studies (ISSBS) w Celje (Słowenia). Wyjazd został zrealizowany w ramach programu Erasmus (Teacher Staff Mobility). Tematyka wykładu obejmowała m.in. zagadnienia zarządzania elektronicznym łańcuchem dostaw, wyzwań tworzonego przez gospodarkę wiedzy dla sprawnego funkcjonowania łańcuchów dostaw współczesnych przedsiębiorstw, a także prezentację studiów przypadków rozwiązań SCM z Francji, Polski, Szwecji, Tajwanu i USA.

Zrealizowane zajęcia stanowią kontynuację współpracy Wydziału Ekonomicznego z partnerami słoweńskimi (University of Primorska, Faculty of Management Koper), zapoczątkowanej w 2004 roku. Do jej dotychczasowych efektów można zaliczyć m.in. wyjazdy dydaktyczne pracowników Wydziału do Koper i Celje, realizację zajęć dydaktycznych przez wykładowców słoweńskich dla studentów Wydziału Ekonomicznego (m.in. wykład **prof. Viktoriji Sulcic** z e-learningu w 2008 roku oraz **prof. Valentiny Franca** z zakresu zarządzania talentami w kwietniu br.), wymianę studentów Wydziału Ekonomicznego z Wydziałem Zarządzania w Koper, czy np. wspólną realizację projektów badawczych (ISME – Information Systems and Multimedia in Education oraz NICTET – New Information and Communication Technologies in Education and Training).

WYDZIAŁ PEDAGOGIKI I PSYCHOLOGII

Doktoraty

- **17 kwietnia 2009 r.** odbyła się publiczna obrona pracy doktorskiej **mgr Małgorzaty Bilewicz**. **Temat:** *Percepcja własnej sytuacji życiowej a funkcjonowanie w rolach społecznych przez młodzież z uszkodzonym wzrokiem*. **Promotor:** dr hab. Zofia Palak, prof. nadzw. UMCS. **Recenzenci:** dr hab. Marzenna Zaorska, prof. UMK; prof. dr hab. Maria Chodkowska.

WYDZIAŁ FILOZOFII I SOCJOLOGII

Profesor dr Marcelo Dascal z Uniwersytetu w Tel-Awiwie

Wizyty

- **22 kwietnia 2009 r.** na Wydziale Filozofii i Socjologii odbył się wykład **prof. dr. Marcelo Dascala** z Uniwersytetu w Tel-Awiwie, światowego autorytetu w dziedzinie filozofii języka, kognitywistyki oraz historii i współczesności idei polityki. Odczyt zatytułowany *Czy można rozwiązać konflikty radykalne? Pragmatyczne, etyczne i racjonalne warunki dialektyki tolerancji* łączył dokonania naukowe Profesora z jego zaangażowaniem społecznym w dialog. Od lat bowiem Marcelo Dascal zajmuje się łagodzeniem sporu Izraelczyków z Palestyńczykami, a także przewodniczy Międzynarodowemu Towarzystwu Badania Kontrowersji. W wykładzie lubelskim mówił o potrzebie debaty demokratycznej oraz akceptacji i szacunku dla drugiego.

Wyjazdy

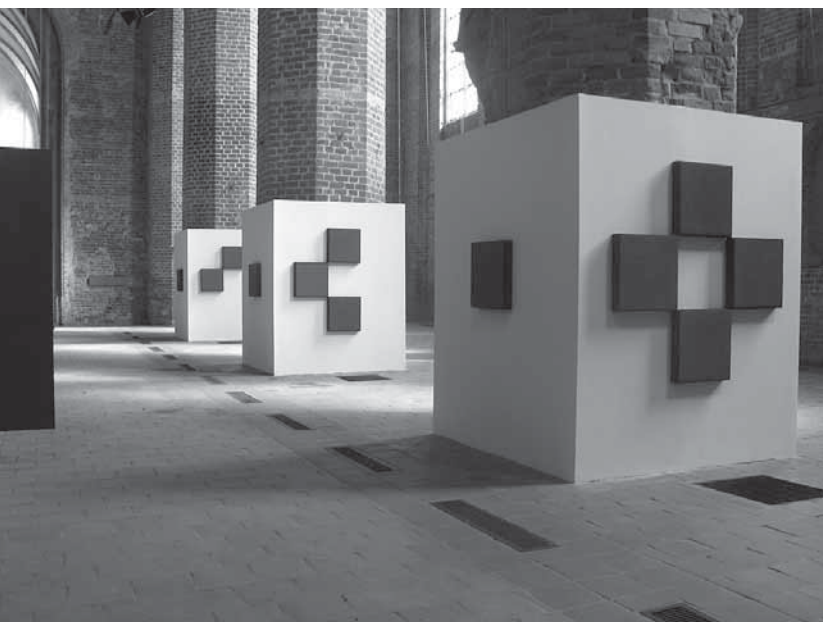
- W dniach **od 11 do 18 kwietnia** **dr Tomasz Kitliński**, koordynator wydziałowy programu Erasmus, przebywał w Turcji, na Faith University i Yeditepe University. Dr T. Kitliński wygłosił referat *Filozofia Julii Kristevej*. Wizyta zaowocowała podpisaniem trzech umów o wymianie naukowej w ramach Programu Erasmus z Wydziałem Filozofii i Socjologii UMCS.

Konferencje

- **3 kwietnia** **dr Tomasz Kitliński** z Zakładu Historii Filozofii Nowożytnej wygłosił referat *Hamlet polski – męż-*

czynna w kryzysie oraz brał udział w panelu *O aktualnej kondycji polskiego patriarchatu* z **dr Agnieszką Graff** i **Kazimierą Szczuką** na konferencji *Koniec męskości?* w Instytucie Teatralnym w Warszawie.

- **6 kwietnia** **mgr Teresa Klimowicz** doktorantka Wydziału Filozofii i Socjologii wygłosiła referat *Being Out: Philosophy of Asocial Behaviour* na konferencji *Manifestations of Inclusion and Exclusion*, organizowanej przez Faculty of Arts and Humanities, University of Kairouan w Tunezji.
- W dniach **od 16 do 17 kwietnia 2009** **dr Jarosław Chodak** (Instytut Socjologii) uczestniczył w konferencji naukowej *Okrągły stół – geneza, przebieg, konsekwencje* zorganizowanej przez Instytut Politologii Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. Dr J. Chodak wygłosił referat *Zostały zrobione czy nadeszły? Transformacje polityczne roku 1989 w Europie Wschodniej w perspektywie teorii rewolucji*. Konferencja poświęcona była zagadnieniom związanym z genezą porozumień okrągłostołowych, przebiegiem obrad Okrągłego Stołu, reakcją społeczną, aspektami działań obozu władzy i opozycji, rolą kościoła katolickiego i wpływem wydarzeń z 1989 roku na dalszy rozwój sytuacji w Polsce i Europie.
- W dniach **od 16 do 18 kwietnia** **mgr Aleksandra Lato**, doktorantka III roku nauk o poznaniu i komunikacji społecznej Wydziału Filozofii i Socjologii, uczestniczyła w konferencji naukowej *Studying Communication. Studia nad komunikacją* zorganizowanej w Łodzi przez Instytut Anglistyki Uniwersytetu Łódzkiego. Podczas konferencji wygłosiła referat *Podmiotowość odbiorcy przekazów komunikacji masowej*.
- **18 kwietnia** **dr Paweł Bytniewski** z Zakładu Filozofii Kultury wygłosił referat *Doświadczenie a intersubiektywność. Problem uprawomocnienia nauk humanistycznych w filozofii Edmunda Husserla*, a **dr Andrzej Kapusta** z Zakładu Ontologii i Teorii Poznania – *Granice naukowego badania sensu: między neurokognitywistyką a hermeneutyką* na konferencji *Doświadczenie a intersubiektywność*, organizowanej w Łodzi przez Instytut Filozofii Uniwersytetu Łódzkiego.
- W dniach **21 i 22 kwietnia** **dr Leszek Kopciuch** (Instytut Filozofii) uczestniczył w III Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej *Współczesne wyzwania dla lokalnej polityki społecznej*. Przedstawił referat *Aksjologiczne paradoksy polityki społecznej w dobie globalizacji*. Organizatorem konferencji była Politechnika Radomska. Na konferencji zaprezentowano aktualny stan badań prowadzonych w różnych ośrodkach naukowych nad lokalną polityką społeczną.
- **Mgr Aleksandra Lato** uczestniczyła w konferencji *Współczesne media – wolne media?* zorganizowanej w dniach **23 i 24 kwietnia** w Lublinie przez Wydział Politologii UMCS. Podczas konferencji wygłosiła referat *Czy media są wolne od rzetelnego informowania? Przekazy komunikacji masowej w kulturze typu instant*.
- **24 kwietnia** **dr Leszek Kopciuch** wygłosił referat *Koncepcja uczuć wartości w pismach Tadeusza Czeżowskiego* na konferencji *Filozofia na rozdrożu* w WSFiZ w Warszawie.
- W dniach **od 26 do 28 kwietnia** **mgr Katarzyna Reizer**, doktorantka III roku filozofii, uczestniczyła w III Międzynarodowej Konferencji Naukowej z cyklu *Fantastyczność*

Tomasz Zawadzki, CS Galeria EL, Elbląg, 2009

i cudowność nt Mityczne scenariusze od mitu do fikcji – od fikcji do mitu odbywającej się na Uniwersytecie Zielonogórskim. Na konferencji wygłosiła referat Zatarcie granic rzeczywistości w książkach o Alicji Lewisa Carrolla.

WYDZIAŁ POLITOLOGII

Doktoraty

- **17 kwietnia br.** odbyły się publiczne obrony rozpraw doktorskich:
 - **mgr. Pawła Kuca**, pt. *Wizerunek polityków i ugrupowań politycznych w Gazecie Codziennej „Nowiny” w latach 1990–2005*. **Promotor:** prof. dr hab. Marek Żmigrodzki (UMCS). **Recenzenci:** prof. dr hab. Kazimierz Wolny-Zmorzyński (Uniwersytet Jagielloński); prof. dr hab. Włodzimierz Mich (UMCS).
 - **mgr Eweliny Podgajnej**, pt. *Mysł polityczna Stronnictwa Chłopskiego (1926–1931)*. **Promotor:** prof. dr hab. Jan Jachymek (UMCS). **Recenzenci:** prof. dr hab. Andrzej Wojtas (Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy); dr hab. Antoni Mieczkowski, prof. nadzw. (UMCS).
- **24 kwietnia br.** odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej **mgr Katarzyny Mojskiej**, pt. *Odpowiedzialność ekologiczna korporacji transnarodowych*. **Promotor:** prof. dr hab. Jan Jachymek (UMCS). **Recenzenci:** prof. dr hab. Elżbieta Stadtmüller (Uniwersytet Wrocławski); dr hab. Antoni Mieczkowski, prof. nadzw. (UMCS).

WYDZIAŁ ARTYSTYCZNY

Wystawy

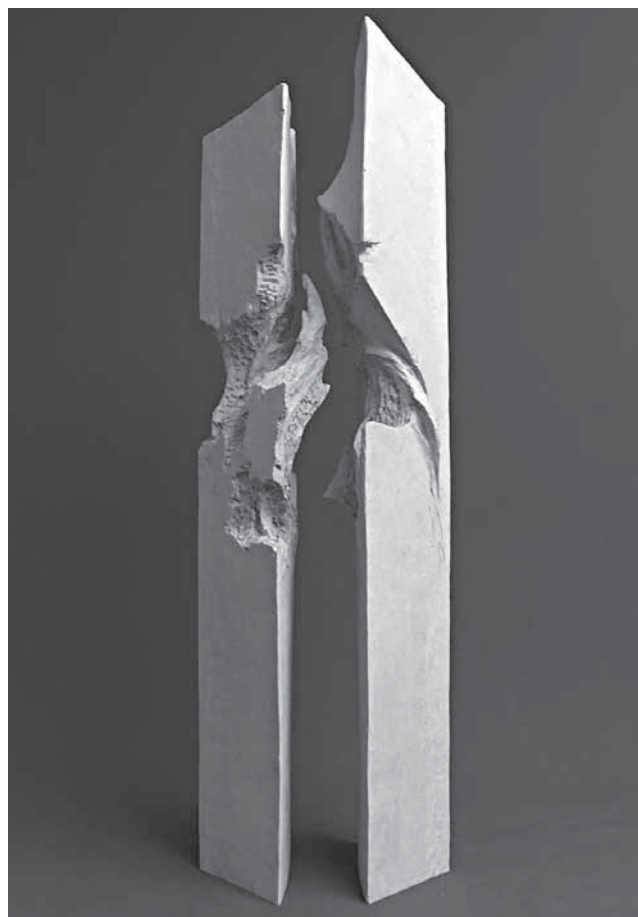
- *Forma koloru* to tytuł wystawy malarstwa **prof. Tomasza Zawadzkiego**, którą można było oglądać **od 9 kwietnia do 3 maja** w Centrum Sztuki Galeria EL w Elblągu. To-

masz Zawadzki tworzy malarstwo, o którym mówi się, że jest obrazem materii i światła, a kolor jest jego przewodnim tematem. Ta konstatacja wydaje się być wynikiem, czy raczej rezultatem etapów, które w procesie doświadczania malarstwa i namysłu nad obrazem poprowadziły artystę do obecnych wniosków... – powtarzamy za **Jolantą Męderowicz**, historykiem sztuki z lubelskiego BWA. Artysta urodził się w 1956 roku w Lublinie. W latach 1976–1981 studiował w PWSSP we Wrocławiu w pracowni prof. Zbigniewa Karpińskiego. Współpracuje z Galerią Biura Wystaw Artystycznych w Lublinie, Muzeum Chełmskim w Chełmie, Museum Modern Art Hünfeld w Niemczech. Zorganizował ponad 30 wystaw indywidualnych oraz uczestniczył w ponad 130 wystawach zbiorowych w kraju i za granicą. Jest pracownikiem Zakładu Malarstwa II w Instytucie Sztuk Pięknych Wydziału Artystycznego.

- *Entropy of Art – welcome to Poland* to tytuł otwartej **8 maja** w galerii Stara Prochownia w Warszawie zbiorowej wystawy ponad dwudziestu artystów z Polski, Australii, Korei Południowej, Niemiec, Ukrainy i USA. Pomysł tej międzynarodowej wystawy zrodził się z chęci wspólnego prezentowania prac plastycznych na papierze. Artyści w niej uczestniczący prezentują swoje twórcze dokonania w malarstwie, grafice, rysunku i technikach własnych, dając świadectwo różnorodności postaw twórczych. Jak sugeruje nazwa wystawy – impreza ma charakter progresywny i będzie wzbogacać się w trakcie trwania o nowych artystów i nowe miejsca. Według zamierzeń twórców *Entropy of Art* docelowo przyjmie ona formę biennale z dwoma kategoriami nagród: *Najlepszy Artysta* oraz *Najlepsza Instytucja Kulturalna*. *Entropy of Art* zaznaczyła swój pierwszy ślad na dwóch wystawach w Nowym Jorku, zdobywając tam uznanie licznych miłośników sztuki, krytyków oraz środowiska artystycznego. Wystawa po debiucie nowojorskim ruszyła do Europy. Zaplanowano, że odwiedzi Polskę (Warszawę i Lublin), Ukrainę (Dniepropietrowsk, Kijów i Lwów) oraz Litwę (Wilno). Na warszawskim pokazie *Entropy* można było oglądać prace artystów z różnym

Entropy of Art – welcome to Poland

Rzeźba Zbigniewa Stanucha

doświadczeniem twórczym, reprezentujących różne kanony od tradycyjnego warsztatu po oryginalny eksperyment. Wśród jej uczestników znalazła się szóstka plastyków z WA: **Donat Kowalski**, **Artur Popek** (jeden z organizatorów pokazu), **Maksymilian Snoch**, **Alicja Snoch-Pawłowska**, **Krzysztof Szymanowicz** oraz **Jacek Wojciechowski**.

- **Zbigniew Stanuch** pokazał swe rzeźby na indywidualnej wystawie w Galerii Miejskiej Biura Wystaw Artystycznych w Tarnowie. Artysta (rocznik 1967) studiował w Instytucie Wychowania Artystycznego UMCS w Lublinie. Dyplom uzyskał w 1994 r. w pracowni rzeźby prof. Sławomira Mielezki. W 2008 r. doktoryzował się w zakresie rzeźby w Akademii Sztuk Pięknych we Wrocławiu. Obecnie jest asystentem w Zakładzie Rzeźby kierowanym przez prof. Adama Myjaka. W swoim dorobku artystycznym ma 8 wystaw indywidualnych i 28 zbiorowych. Uprawia rzeźbę kameralną i monumentalną. Jest laureatem Ogólnopolskiego Konkursu na Rzeźbę o tematyce muzycznej – I nagroda. W 2008 r. w lubelskiej wystawie Autograf otrzymał wyróżnienie za rzeźbę „natura”.
- Wystawę prac **Karola Pomykały** – studenta IV roku kierunku Grafika na WA można było oglądać w ACK UMCS „Chatka Żaka”. Młody artysta zajmuje się grafiką warsztatową, projektowaniem graficznym oraz scenografią. Jest ponadto przewodniczącym Samorządu Studentów WA, przewodniczącym Koła Naukowo-Artystycznego „Frakcja Sucha” oraz wiceprzewodniczącym Stowarzyszenia Artystycznego „Szybkie Wrotki”.

Koncerty

- Nietypowy koncert odbył się w sali kameralnej Instytutu Muzyki, **29 kwietnia 2009 roku**. Z programem złożonym z muzyki średniowiecza i renesansu wystąpiły dwa zespoły młodzieżowe: wokalny *Sine Nomine* MDK Pod Akacją w Lublinie – dyrygent **Izabela Urban** oraz instrumentalny *Capella All Antico* z Zamościa – kierownik artystyczny **Krzysztof Obst**. W programie usłyszeliśmy wokalnie-instrumentalne utwory z XIII-wiecznych *Cantigas de Sancta Maria*, pochodzącej z XIV wieku *Lliebre Vermell de Monserrat* oraz kompozycje z XV wieku z Rękopisów Biblioteki Krasieńskich i Raczyńskich. Ciekawy dobór repertuaru i wysoki poziom wykonawczy spowodowały duży aplauz publiczności. Młody wiek wykonawców oraz fakt, że obydwa zespoły są prowadzone przez absolwentów naszej Uczelni pozwala wnioskować, że kreatywność w pracy z młodzieżą może przynieść zaskakująco dobre efekty i z optymizmem patrzeć w przyszłość amatorskiego muzykowania. Zresztą zarówno *Sine Nomine*, jak i *Capella* to zespoły wielokrotnie nagradzane na konkursie w ramach Festiwalu *Schola Cantorum* w Kaliszu. Ich współpraca zrodziła się w efekcie zaproszenia tej utalentowanej młodzieży przez **profesora Kazimierza Górskiego** do udziału w festiwalu muzyki dawnej w Rakowie. Los sprawił, że ten koncert był ostatnią okazją do spotkania z tym wybitnym chórmistrzem nie tylko dla wykonawców, ale również dla słuchaczy.

- **Prof. zw. Lucjan Jaworski** wraz z orkiestrą smyczkową Ogólnokształcącej Szkoły Muzycznej im. K. Lipińskiego w Lublinie, uczestniczył w Europejskim Festiwalu Muzycznym Młodzieży (Europees Muziekfestival voor de Jeugd), odbywającym się w Neerpelt (Belgia), w dniach **od 30 kwietnia do 4 maja br.** Lubelscy artyści zdobyli 1. nagrodę Summa Cum Laude (z najwyższą pochwałą) w kategorii orkiestr symfonicznych i smyczkowych. W festiwalu wzięło udział 113 grup w kategoriach: orkiestry i zespoły dęte, jazzowe, perkusyjne, kameralne tradycyjne, symfoniczne i smyczkowe o dowolnym składzie instrumentalnym, folklorystyczne oraz muzyki dawnej. W sumie w festiwalu uczestniczyło ponad 2000 młodych muzyków z całej Europy a także z Japonii i Meksyku. Oprócz naszej orkiestry Polskę reprezentował zespół Saltarello z Kalisza, który w kategorii dowolnych zespołów kameralnych zdobył 1. nagrodę Cum Laude.

Młodzieżowa orkiestra pod batutą Lucjana Jaworskiego zaprezentowała muzykę polską: *Symphonie de Nativitate* anonima polskiego, *Canzonę di Barocco* H. Czyża oraz *Orawę* W. Kilara. Publiczność festiwalowa zgótowała lubelskim wykonawcom standing ovation, a na koncercie laureatów zmusiła także do bisowania.

Wizyty

- **30 kwietnia** w Instytucie Muzyki gościł **prof. Andrzej Banasiewicz**, doświadczony dyrygent i chórmistrz, prodziekan Wydziału Dyrygentury Chóralnej, Edukacji Muzycznej, Muzyki Kościelnej, Rytmiki i Tańca Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina w Warszawie. Dla studentów kierunku edukacja artystyczna i uczestników programu *Śpiewająca Polska* przedstawił wykład zatytułowany *Specyficzne właściwości słuchu dyrygenta chóru*. Następnie spotkał się z pracownikami Zakładów Chóralistyki i Dyrygentury.

Wyjazdy

- W dniach **20-24 kwietnia 2009**, **dr Agnieszka Zawadzka**, **ad. Maria Sękowska** i **mgr Robert Rabiej** z Instytutu Sztuk Pięknych przebywali na Litwie na zaproszenie Uniwersytetu w Szawlach. Dr Agnieszka Zawadzka w ramach programu Erasmus wygłosiła wykład połączony z ćwiczeniami a także zorganizowała wystawę ekslibrisów studentów I, II i III roku ISP WA. Mgr Robert Rabiej wykonał instalację *Against Architecture* podczas Media Art Festival ENTER 7 w Šiauliai Art Galery. Ad. Maria Sękowska nawiązała współpracę z Ireną Ambroziene z Departament of Drawing Šiauliai University, ustalając plan dalszej współpracy naukowo-dydaktycznej i przyszłych projektów artystycznych pracowników obu uczelni.

Cień czy walor?

Anna Marek o rysunku

Rysunek to kolejny warsztat, z cyklu Praktyka czyni mistrza, organizowany przez Koło Dziennikarskie Studentów Filologii Polskiej UMCS. Wykład poprowadziła Anna Marek – technik architekt, studentka Wydziału Artystycznego UMCS, laureatka konkursu organizowanego przez portal „FantasyWorld”, w kategorii Crazyfantasy.

Spotkanie odbyło się 29 kwietnia 2009 r., o godzinie 18. w sali 201 Nowej Humanistyki UMCS. *Jak większość wytworów ludzkich, rysunek ma swój początek w idei – zaczęła Anna – każdy powód do rysowania jest dobry, a to jak praca będzie wyglądała okaże się dopiero na końcu.* Prowadząca przekonywała, że rysować warto zawsze, kiedy ma się na to ochotę a próby i regularne ćwiczenia doprowadzić mogą do perfekcji.

Wykład podzielony został na dwie części. Pierwsza, trwająca dwie godziny, poświęcona była teorii rysunku. Anna udzieliła cennych rad dotyczących tworzenia poprawnych i interesujących kompozycji oraz odpowiedniego dobierania narzędzi. Nie zabrakło także wskazówek czysto technicznych. Każdy mógł zobaczyć, jak odpowiednio trzymać ołówek, jak ustawić sztalugę. Część druga, trwająca godzinę, nastawiona była na praktykę. Uczestnicy mieli naszkicować miniaturowe kompozycje martwej natury, na których znaleźć się musiały dwa jabłka, a następnie na podstawie kompozycji wykonać rysunek na kartce A4.

Prace zostały ocenione i wyczerpująco opisane przez Annę. Zainteresowani opinią na temat swoich rysunków proszeni są o kontakt na adres: kolodziennikarskie@o2.pl.

Krótką relację ze spotkania można znaleźć na stronie <http://tvhumanik.wordpress.com>.

AGNIESZKA MITAL

FOI KRZYSZTOF PŁOZIOŁ

10 lat w NATO

W dniach 17 i 18 kwietnia odbyła się ogólnopolska konferencja NATO w pozimnowojennym środowisku (nie)bezpieczeństwa. W 60. rocznicę powstania i 10. rocznicę członkostwa Polski, zorganizowana przez Zakład Stosunków Międzynarodowych pod patronatem JM Rektora UMCS i Marszałka Województwa Lubelskiego.

Celem konferencji była analiza procesów adaptacyjnych NATO do zmian w pozimnowojennym, późnowestfalskim środowisku międzynarodowym (zwłaszcza zmian mających miejsce po upadku dwubiegunowego układu sił), analiza procesów kształtowania nowego ładu międzynarodowego, procesów globalizacji i transnacionalizacji stosunków międzynarodowych, aktywności podmiotów transnarodowych i związanych z nimi zagrożeń asymetrycznych. W trakcie konferencji dyskutowano m.in. na temat koncepcji strategicznych Sojuszu Północnoatlantyckiego, jego potencjału operacyjnego, relacji z państwami i

innymi podmiotami stosunków międzynarodowych, a także adaptacji działań i struktur organizacyjnych. Podjęto też problem nowych jakościowo zagrożeń i wyzwań, jakie stoją obecnie przed Sojuszem, oraz omówiono zagadnienia związane z rolą i pozycją Polski w NATO.

W konferencji wzięli udział m.in. wiceminister obrony narodowej **Stanisław J. Komorowski**, JE ambasador **Jerzy Maria Nowak** i **prof. dr hab. gen. Stanisław Koziej** z Akademii Obrony Narodowej. W otwarciu konferencji oraz inauguracyjnej sesji plenarnej uczestniczył **prof. dr hab. Andrzej Dąbrowski** Rektor UMCS. Czynnici uczestniczyli w konferencji goście z kilkunastu polskich ośrodków naukowych (m.in. z Uniwersytetu Warszawskiego, Uniwersytetu Jagiellońskiego, Dolnośląskiej Szkoły Wyższej, Akademii Marynarki Wojennej, Akademii Pomorskiej, Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego) oraz pracownicy, doktoranci i studenci UMCS.

JAKUB OLCZOWSKI

Dzień Ziemi

w Instytucie Nauk o Ziemi UMCS

W dniu 24 kwietnia br. odbyła się sesja popularnonaukowa zatytułowana „Dzień Ziemi w Instytucie Nauk o Ziemi UMCS”, mająca charakter drzwi otwartych. Impreza ta nawiązuje do Światowego Dnia Ziemi, który co roku obchodzony jest 22 kwietnia. Miejszem seminarium był Instytut Nauk o Ziemi UMCS oraz jego najbliższe otoczenie w tzw. kampusie zachodnim w rejonie al. Krasnickiej i ul. Głębokiej.

Projekt ten w swym zamierzeniu skierowany jest głównie do młodzieży szkolnej Lublina i województwa lubelskiego, zaś jej nadrzędny cel to popularyzacja wiedzy o środowisku geograficznym, zarówno w ujęciu globalnym, jak i regionalnym. Formuła „drzwi otwartych” stwarza doskonałą sposobność do reklamowania Instytutu jako instytucji edukacyjnej, a zwłaszcza do promocji prowadzonych kierunków studiów, m.in. geografii oraz turystyki i rekreacji. Organizatorzy zamierzali zrealizować to nie tylko poprzez omówienie oferty edukacyjnej, ale także poprzez szereg wykładów popularnonaukowych, warsztatów oraz ćwiczeń terenowych i laboratoryjnych. Ich tematyka odpowiadała zagadnieniom badawczym aktualnie realizowanym w Instytucie.

Uroczystego otwarcia „Dnia Ziemi” dokonał Dyrektor Instytutu **prof. dr hab. Zdzisław Michalczyk** wraz z wicedyrektorem **dr hab. Radosławem Dobrowolskim** oraz Prodziekanem Wydziału Biologii i Nauk o Ziemi **prof. dr hab. Kazimierzem Trębaczem**. Po krótkim wprowadzeniu omawiającym funkcjonowanie Instytutu jako jednostki badawczej oraz edukacyjnej zaprezentowano ofertę dydaktyczną. **Dr Przemysław Mroczek** przedstawił program studiów geograficznych, zaś **dr Teresa Brzezińska-Wójcik** wraz z **dr Wal-**

demarem Kociubą omówili program studiów turystyki i rekreacji. Ich wystąpienia rozdzielał wykład **dr Wojciecha Janickiego** zatytułowany *Dlaczego warto studiować geografę?*, który przybliżył zgromadzonym specyficzne, a zarazem wyjątkowe postrzeganie świata poprzez pryzmat studiów geograficznych. Na koniec części wprowadzającej zaplanowano spotkanie z dwójką absolwentów geografii. Ich wystąpienia mieściły się pod wspólnym hasłem *Geogra-*

wykłady otwarte, mające formę dwudziestominutowych pokazów multimedialnych prezentowanych w Auli im. E. Romera. W doborze prezentowanych materiałów autorzy kierowali się wysoką wartością osiągniętych wyników końcowych i wizualną atrakcyjnością swoich badań naukowych, znajdujących odzwierciedlenie w programie dydaktycznym studiów geograficznych oraz turystyczno-rekreacyjnych. Dodatkowo starali się podkreślać aplikacyjny charakter badań oraz istotną rolę w funkcjonowaniu społeczeństwa, a także w rozwoju gospodarki. W kilku przypadkach takie podejście dodatkowo podkreślono wysoką atrakcyjnością audiowizualną. Prezentacje wykorzystywały zaawansowane animacje komputerowe oraz stosowny podkład dźwiękowy. Tematy prezentacji przedstawiają się następująco:

Pomiary meteorologiczne podczas ćwiczeń *Kod meteorologa, czyli prognozowanie pogody*

fia jest trendy – czyli geograf na rynku pracy. O swojej pracy zawodowej i związkach ze studiami geograficznymi opowiedzieli: **dr Monika Hurba** (Instytut Gospodarki Przestrzennej i Mieszkalnictwa; Zakład Zagospodarowania Przestrzennego i Urbanistyki w Lublinie) oraz **mgr Sławomir Kowalczyk** (ESRI Polska w Warszawie). Ich afiliacje są przykładami zapotrzebowania rynku na absolwentów studiów geograficznych.

Pierwszy, niezależny od innych i dostępny dla wszystkich zainteresowanych blok zajęć stanowiły

- Jak brzmi planeta Ziemia? (dr S. Bernat)
- Magia podziemia (dr hab. R. Dobrowolski)
- Wirtualny spacer po Lublinie – możliwości nowoczesnych programów komputerowych (dr L. Gawrysiak, dr J. Rodzoś)
- Lublin pod wodą – powódź w symulacji komputerowej (mgr Ł. Chabudziński, dr W. Sobolewski)
- Prognozowane i faktyczne zmiany klimatu w Polsce w ostatnich 50 latach (dr A. Gluza, dr G. Janicki, dr hab. B. Kaszewski – prof. UMCS, dr K. Siwek)

- Podglądanie Ziemi z kosmosu (dr M. Meksuła)
- Atrakcje turystyczne Polski i świata (dr A. Tucki)

Jednocześnie w trakcie wykładów odbywały się zajęcia praktyczne. Ze względu na ich tematykę i ograniczoną dostępność aparatury pomiarowej zostały podzielone na warsztaty szkoleniowe, przeprowadzane w salach ćwiczeniowych i laboratoriach oraz ćwiczenia terenowe realizowane w otoczeniu budynku Instytutu. Były one dostępne dla grup o liczebności od 10 do 30 osób i wymagały wcześniejszej rezerwacji. Tematy warsztatów przedstawiały się następująco:

- Jezioro jak książka (dr hab. K. Bałaga, dr M. Turczyński, dr P. Kulesza, mgr K. Mięsiak)
- Woda to nie tylko H_2O (dr S. Chmiel)
- Gleby w laboratorium (dr A. Plak, mgr P. Bartmiński & Studenckie Koło Naukowe Gleboznawców)
- Skarby Północy – rozpoznawanie skał i minerałów (dr inż. M. Huber)
- Nowe odkrywanie świata – warsztaty teledetekcyjne (dr M. Krukowski)
- Internet jako źródło informacji o Ziemi (dr P. Wojtanowicz)

Natomiast zajęcia odbywające się w plenerze, w otoczeniu budynku były zatytułowane *Kod meteorologa czyli prognozowanie pogody* (dr Z. Gluza, mgr A. Krzyżewska, mgr M. Dobek) oraz *Nawigacja satelitarna w praktyce* (dr P. Zagórski). Z kolei na terenach niezagospodarowanych wzdłuż ul. Głębokiej przeprowadzono zajęcia praktyczne geologiczno-gleboznawcze zatytułowane *Co się dzieje pod naszymi stopami?* (dr J. Chodorowski dr P. Zieliński & Studenckie Koło Naukowe Gleboznawców)

Niezależną część Obchodów stanowiły rozstrzygnięcia dwóch konkursów. Pierwszy z nich to etap regionalny VIII Międzynarodowego Konkursu Kartograficznego im. Barbary Petchenik organizowanego co dwa lata przez Międzynarodową Asocjację Kartograficzną przy współudziale pracowników Zakładu Kartografii. Konkurs dotyczy wyboru najlepszej pracy plastycznej wykonanej pod stałym hasłem *Moje widze-*

Uczniowie IV klasy SP 40 na ćwiczeniach *Jezioro jak książka*

nie mapy świata. Tegoroczna edycja konkursu wymagała ukierunkowania prac na temat *Żyjąc w zglobalizowanym świecie*. Konkurs był skierowany do uczniów szkół podstawowych. Spośród 20 nadesłanych prac jury wybrało 10, które zostały zakwalifikowane do etapu ogólnopolskiego.

Drugi konkurs ogłoszony przez organizatorów „Dnia Ziemi w Instytucie Nauk o Ziemi UMCS” dotyczył opracowania hasła Instytutu. Warunkiem uczestnictwa było zgłoszenie sentencji, która promowałaby Instytut poprzez jego badania i ofertę edukacyjną. Ostatecznie spośród nadesłanych propozycji jury nie wybrało laureata. Konkurs zostanie ponownie ogłoszony w przyszłorocznej edycji Dnia Ziemi.

O obchodach Dnia Ziemi w Instytucie szkoły zostały zawiadomione głównie poprzez Internet. Program obchodów był dostępny na miesiąc wcześniej na stronie Instytutu (<http://geografia.umcs.lublin.pl/>) administrowanej przez mgr. Ł. Chabudzińskiego. Rezultatem akcji informacyjnej był udział około 400 uczniów ze szkół średnich i podstawowych. W zajęciach uczestniczyły głównie szkoły z Lublina, ale także z Chełma, Opola Lubelskiego i Włodawy. Dodatkowym miłym akcentem tegorocznych obchodów było zaproszenie dr W. Janickiego do popołudniowego

programu Gość Dnia prezentowanego w TVP3 Lublin. Materiał ze spotkania jest dostępny na stronach telewizji oraz Instytutu.

Tegoroczna impreza było drugim spotkaniem naukowców i nauczycieli akademickich z młodzieżą szkolną w ramach Światowego Dnia Ziemi. Pierwszy raz obchody przeprowadzono przed rokiem i miały one charakter imprezy dwudniowej. Oba spotkania nawiązują do cyklu imprez realizowanych w ramach Międzynarodowego Roku Planety Ziemia (2007–2009), stąd też istotnym współorganizatorem obchodów był Lubelski Komitet Planety Ziemia, którego głównymi członkami są także pracownicy Instytutu. W przyszłości planowana jest kontynuacja obchodów Dnia Ziemi. Podstawowe informacje na ten temat będą w stosownym czasie aktualizowane na stronie internetowej Instytutu.

Organizatorzy pragną serdecznie podziękować Koleżankom i Kolegom z Instytutu Nauk o Ziemi UMCS, którzy osobiście zaangażowali się w przygotowanie tegorocznego Dnia Ziemi. Impreza wymagała zaangażowania blisko 30 osób, których nazwiska zostały wymienione w tekście.

**PRZEMYSŁAW MROCZEK,
RADOSŁAW DOBROWOLSKI
INSTYTUT NAUK O ZIEMI UMCS**

Akcja Fantasmagoria

FOT. JOLA GOZDZIK

Energia teatrologów

Gawiedź studencka określana często bywa jako leniwa i gnuśna. To nas nie dotyczy! Studenci specjalności teatrologicznej Instytutu Filologii Polskiej Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej wprost kipią pomysłami. Niedawno pisałam o tworzeniu przez naszą ekipę gazetki „Pięta Ściana”, która ukazuje się przy najważniejszych lubelskich festiwalach teatralnych (nota bene już w czerwcu czekają nas nowe wyzwania, ponieważ zbliża się Festiwal Teatrów Europy Środkowej „Sąsiedzi”). To okazja do sprawdzenia się w roli dziennikarza. A ileż jeszcze talentów, jaki potencjał kryje się w naszej grupie!

Dowodem jest chociażby prezentacja specjalności teatrologicznej w ramach Drzwi Otwartych UMCS. Nawet nie przyszło nam do głowy, aby grzecznie stać w drzwiach i rozdawać ulotki. Każdy miał inny pomysł na uatrakcyjnienie tego dnia. Wielka Narada pozwoliła osiągnąć konsensus. Kolorowo ubrani studenci zasiedli w centrum informacyjnym. Inni, owinięci w papier pakowy, stworzyli bakchiczny korowód i przy akompaniamencie bębnow „obtańczyli” cały humanik. W zaułkach odbywały się przygotowane przez studentów happenings. Po koryta-

rzach krążyły bajkowe postaci (dzięki życzliwości wykładowcy, jednocześnie Dyrektora Teatru im. Andersena, **Arkadiusza Klucznika**, który użyczył nam rekwizytów), zachęcając do odwiedzin sali 27. Tam należało obejrzeć i wysłuchać prezentacji: pierwsza przedstawiała specjalizację, druga przybliżała teatralne życie Lublina. Nagrodą za cierpliwość był pokaz teatru improwizacyjnego. Ta formuła,

zapożyczona w latach sześćdziesiątych dwudziestego wieku równolegle w Anglii przez **Keitha Johnstone’a** i w USA przez **Violę Spolin**, polegająca na spontanicznym (nie zaprogramowanym według scenariusza) odgrywaniu scenek przez grupę aktorów, zdobywa w Lublinie coraz większą popularność dzięki działaniom **Przemysława Buksińskiego**. Forma, wyraźnie obca licealnej gawiedzi, wzbu-

Trupa, przedstawienie Fantasmagoria

FOT. JOLA GOZDZIK

dziła zainteresowanie; aktorzy zostali nagrodzeni gromkimi brawami. Pozostaje tylko mieć nadzieję, że wywarłe przez nas silne wrażenie, przełoży się w przyszłości na liczbę aplikantów specjalizacji teatrologicznej.

Podjęte wspólnie przez oba roczniki działania postanowiliśmy kontynuować już oddzielnie. Studenci drugiego roku specjalizacji nawiązali współpracę z jednym z oddziałów Stowarzyszenia „Wiosna” i specjalnie dla jego podopiecznych przygotowali przedstawienie *Fantasmagoria* – parodię występów cyrkowych. Sprawdzić można było się w zupełnie nowych rolach: siłacza, magika, zonglera, tresera dzikich zwierząt, fakira, małpki. Potrzebni byli oczywiście także scenografowie i dźwiękowcy. Pomysłodawczyni całej „afery” **Jolancie Goździk** przypadła w udziale zaszczytna funkcja dyrektora cyrku. Podczas krótkiego, dynamicznego przedstawienia aktorzy wciągnęli do zabawy publiczność. Dzieci nie tylko kibicowały naszym poczynaniom, same także miały okazję zaprezentowania się na scenie jako skaczące słonie i tańczące niedźwiedzi. Rozlegające się co chwila w sali gimnastycznej Szkoły Podstawowej nr 27 oklaski i salwy śmiechu, sprawiły, że trema aktorów znikła. Niezbyt skromnie to zabrzmiało, ale powiedziano mi potem, że występ podobał się nie tylko młodemu podopiecznemu. Równie wybornie bawili się ich opiekunowie.

Studenci pierwszego roku specjalizacji teatrologicznej postawili sobie poprzeczkę jeszcze wyżej. Postanowili zaprezentować na scenie *Śliczną dziewczynę*, kompilację tekstów Marka Hłaski przygotowaną przez **Arkadiusza Grochotę**, studenta piątego roku filologii polskiej UMCS. Arek jest także reżyserem przedstawienia.

JUSTYNA CZARNOTA

P.S. Ostatnio, dzięki uprzejmości Dziekana Wydziału Humanistycznego, mogliśmy skorzystać z uniwersyteckiego autokaru. Obejrzeliśmy najnowsze przedstawienie **Krystiana Lupy** *Persona. Tryptyk/Marlin Monroe*, które wzbogaciło nasze teatralne doświadczenia. Studenci teatrologii nie mają czasu na nudę!

Lubelscy romaniści w Grenoble

W ramach programu ERASMUS rozpoczęła się od roku akademickiego 2008/2009 współpraca pomiędzy prestiżowym uniwersytetem francuskim Grenoble 3 Stendhal i UMCS. Impulsem do podpisania programu była wizyta w Lublinie **prof. Agnès Tutin**, która w kwietniu ubiegłego roku wygłosiła na lubelskiej romanistyce wykłady poświęcone łączliwości składniowej nazw emocji oraz badaniom korpusowym. Podobny profil badawczy oraz kierunki studiów pozwoliły na podjęcie współpracy między Wydziałem Nauk Językoznawczych Uniwersytetu Grenoble 3 (Unité de Formation et de Recherche des Sciences du Langage) i Instytutem Filologii Romańskiej naszej Uczelni. Dotyczy ona zarówno pracowników, jak i studentów, bowiem już w styczniu bieżącego roku do Grenoble wyjechały **Anna Montusiewicz** (studentka IV roku) i **Monika Tyrała** (studentka III roku), aby odbyć tam semestralny staż. W dniach od 29 marca do 4 kwietnia 2009 r. na Uniwersytecie Grenoble 3 w ramach wymiany nauczycieli akademickich przebywały **dr Maria Cichoń** z Pracowni Dydaktyki Języków Romańskich i **dr Anna Krzyżanowska** z Zakładu Języka Francuskiego Instytutu Filologii Romańskiej UMCS.

Wykłady dr Marii Cichoń wygłoszone w Grenoble zainteresowały szczególnie pracowników oraz studentów Master FLE Professionnel – przygotowujących się do zawodu nauczyciela języka francuskiego dla obcokrajowców. Problematyka etnocentryzmu i stereotypów w relacjach interkulturowych, będąca przedmiotem jednego z wykładów przyciągnęła największą liczbę słuchaczy, co godne uznania ze względu na trwający od kilku tygodni strajk na francuskiej uczelni. Studenci zainteresowani byli także rangą przedmiotu języka francuskiego w szkolnictwie polskim, jego roli w kontaktach ekonomicznych i kulturowych pomiędzy naszymi krajami.

Dr Anna Krzyżanowska odbyła cykl spotkań z pracownikami Laboratoire de Linguistique et Didactique des langues étrangères et maternelles oraz wygłosiła wykład dla doktorantów dotyczący

semantyki porównawczej nazw uczuć w języku francuskim i polskim. Program pobytu na uniwersytecie w Grenoble obejmował także konsultacje dla uczestników studiów doktoranckich. Wizyta w Grenoble pozwoliła również zapoznać się z bogatymi zbiorami tamtejszej biblioteki, szczególnie z zakresu językoznawstwa i dydaktyki nauczania języków obcych.

Perspektywy współpracy z Uniwersytetem w Grenoble

W przyszłym roku akademickim Instytut Filologii Romańskiej zaproponuje studentom z Grenoble – przyszłym lektorom języka francuskiego – możliwość odbywania stażu zawodowego (prowadzenie zajęć z języka francuskiego, cywilizacji, literatury). Mamy już pierwsze doświadczenia z tego zakresu, bowiem gościmy obecnie **Juliena Thibauda**, studenta drugiego roku Master FLE Professionnel z Grenoble, który bardzo dobrze integruje się z naszym środowiskiem akademickim. Oprócz zajęć warsztatowych ze studentami uczestniczy on w różnych spotkaniach metodycznych i wspiera studentów w ich akcji promocyjnej na rzecz języka francuskiego (lekcje promocyjne w szkołach podstawowych Lubelszczyzny).

Mamy nadzieję, że wizyta w Grenoble otworzy szerokie perspektywy owocnej współpracy na polu naukowym i dydaktycznym między Instytutem Filologii Romańskiej UMCS a Wydziałem Nauk Językoznawczych Uniwersytetu Grenoble 3 i Uniwersyteckim Centrum Studiów Francuskich (Centre Universitaire d'Études Françaises), które specjalizuje się w nauczaniu obcokrajowców języka francuskiego. Oprócz wymiany studentów z pewnością kontynuowane będą gościnne wykłady pracowników naukowych, rozważa się też możliwość szkoleń z zakresu nowych technologii w nauczaniu języków obcych a także wymianę czasopism naukowych.

**MARIA CICHON
ANNA KRZYŻANOWSKA**

Konferencja naukowa

W dniach od 20 do 22 kwietnia 2009 r. w hotelu „Victoria” odbyła się ogólnopolska konferencja naukowa *Sprawozdawczość finansowa jako źródło informacji ekonomicznej*, w organizacji której uczestniczyli pracownicy Zakładu Rachunkowości z dr. hab. Henrykiem Ronkiem prof. nadzw. UMCS, kierownikiem Zakładu i jednocześnie członkiem Rady Programowej konferencji, na czele. Członkostwo w Komitecie Organizacyjnym z ramienia UMCS powierzone dr Małgorzacie Kamienieckiej i mgr. Krzysztofowi Gawronowi. Współorganizatorami byli ponadto: Lubelski Oddział Okręgowy Stowarzyszenia Księgowych w Polsce, Katedra Finansów i Rachunkowości Politechniki Lubelskiej oraz Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie.

Wspólny wysiłek zaangażowanych osób zaowocował ogromną liczbą uczestników, szczególnie wzięwszy pod uwagę fakt, iż była to pierwsza konferencja tego typu; przybyło ponad 130 gości, przedstawicieli różnych ośrodków akademickich (Wrocławia, Gdańska, Poznania, Warszawy, Katowic, Krakowa, Białegostoku i in.) oraz liczne grono praktyków gospodarczych (przede wszystkim prezesów firm, głównych księgowych i dyrektorów finansowych), głównie z terenu Lubelszczyzny.

Staraniem prof. Henryka Ronka udział w konferencji wzięli goście z Ukrainy, z Uniwersytetu w Równem, a dziekan jednego z wydziałów tego uniwersytetu, **prof. dr hab. Switlana Lewycka** podzieliła się ze słuchaczami informacjami na temat doświadczeń

Ukrainy we wprowadzaniu standardów międzynarodowych do sprawozdawczości finansowej sektora publicznego.

Wspomnieć należy, że obecnością zaszczyliły nas takie osobistości, jak m.in.: **prof. dr hab. Aldona Kameła-Sowińska** (której referat na temat ogólnosiękatowego kryzysu wzbudził ogromne zainteresowanie, a niezwykle barwny sposób przekazywania informacji zachęcił słuchaczy do zabierania głosu w dyskusji), **prof. dr hab. Zbigniew Messner** – przewodniczący Rady Programowej i wieloletni prezes Zarządu Głównego Stowarzyszenia Księgowych w Polsce, **prof. dr hab. Zbigniew Luty** – przewodniczący Rady Naukowej SKwP, **prof. dr hab. Bronisław Micherda** – wiceprezes Zarządu Głównego SKwP, **Adam Kęsik** – prezes Krajowej Izby Biegłych Re-

widentów. Wśród zaproszonych gości nie zabrakło też prezesa wydawnictwa „Rachunkowość” **Zdzisława Fedaka** oraz redaktora **Jana Balińskiego**, który jak zwykle nie zawiódł i z właściwą sobie swobodą, na bieżąco w trakcie obrad i spotkań towarzyskich, wierszem i fraszką podsumowywał konferencyjne wydarzenia.

W trakcie obrad odbyły się dwie sesje plenarne i dwie równoległe. Tematyka oscylowała wokół tematów kryzysu gospodarczego i jego wpływu na rachunkowość, roli jakości informacji rachunkowej w zapobieganiu i diagnozowaniu sytuacji kryzysowych, relacji teoria a praktyka rachunkowości, rachunku kosztów jako podstawowego narzędzia menadżera oraz polskich doświadczeń we wprowadzaniu międzynarodowych standardów sprawozdawczości finansowej.

Konferencja dała pracownikom Wydziału Ekonomicznego także możliwość do podzielenia się własnym dorobkiem naukowym. Referaty wygłosili: **dr Małgorzata Kamienicka** pt. *Odroczony podatek dochodowy w krajowych i międzynarodowych uregulowaniach rachunkowości – podobieństwa i różnice*, **dr Agnieszka Kister** pt. *Raportowanie zorientowane na wartość przedsiębiorstwa*, **dr Janusz Narkiewicz** pt. *Syntetyczna ocena ryzyka działalności gospodarczej przedsiębiorstwa na podstawie bilansu*, **dr Henryk Zagórski** pt. *Sprawozdawczość finansowa podstawą monitoringu płynności finansowej*.

Po wysiłku intelektualnym goście spoza Lublina mieli okazję do spaceru ulicami Starego Miasta i zwiedzenia najważniejszych miejsc z historii Lublina: niemieckiego obozu koncentracyjnego na Majdanku, Archikatedry Lubelskiej, w tym skarbcza i sali akustycznej, Kaplicy Trójcy Świętej na Zamku Lubelskim. W sali malarstwa polskiego na Zamku uczestnicy konferencji wysłuchali wspaniałego koncertu kwartetu klawesistów lubelskich. Uzupełnieniem przeżyć intelektualno-duchowych była „strawa dla ciała”, tj. uroczysta kolacja przygotowana w restauracji „Lwów”. Biesiadzie towarzyszył koncert piosenki francuskiej, a następnie wspólna zabawa przy pieśniach biesiadnych polskich i lwowskich.

Konferencję jednogłośnie uznano za udaną, a podsumowujący, w imieniu organizatorów, obrady prezes Zarządu Oddziału Okręgowego w Lublinie SKwP **Stefan Czerwieński** zapowiedział kontynuację tak udanego przedsięwzięcia lubelskich naukowców i praktyków, zapraszając wszystkich ponownie w gościnne progi miasta za dwa lata.

Podkreślenia wymaga zaangażowanie braci studenckiej Wydziału Ekonomicznego. Studenci, a spośród nich przede wszystkim **Anna Saczuk, Milena Szamańska, Sylwia Rejman, Renata Waszczuk i Tomasz Żelazko**, poświęcając swój czas wspólnie wsparli komitet organizacyjny w pracach przygotowawczych. Miejmy nadzieję, że zdobyte doświadczenie zaowocuje

w przyszłości aktywnym podejmowaniem wyzwań organizacyjnych podczas studiów i w pracy zawodowej.

Pokłosiem konferencji jest ponad dziewięćdziesiąt referatów, które po opracowaniu redakcyjnym ukażą się w „Zeszytach Teoretycznych Rachunkowości” oraz w uczelnianych zeszytach naukowych.

M. KAMIENIECKA

Akademickie Centrum Wsparcia

Po - co?
po - moc
po - rozmawiać
po - radę

Dla kogo?
Jeśli masz problem - **przyjdź**
Jeśli znasz kogoś, kto potrzebuje pomocy - **przeprowadź go**

Kiedy?
pn. 14-18
wt. 9-13
śr. 14-18
czw. 10-14
pt. 10-12

Gdzie?
Dom Studenta Amor, ul. Radziszewskiego 18
tel. 533 82 91 wew.131
pokój 213

więcej informacji na www.umcs.lublin.pl (zakładka: Studenci)

osoby potrzebujące wsparcia w swoim środowisku i mogą im polecić skorzystanie z pomocy w ACW.

Przedsięwzięcie jest odpowiedzią na głęboko przeżywane przeciążenia rozwojowe i problemy życiowe, z którymi coraz częściej i intensywnie zmagają się studenci. Pomoc nasza ma charakter wielopoziomowej interwencji, gdzie oprócz dyżurów studenckich, istnieje zespół konsultacyjny złożony ze specjalistów i pomoc profesjonalna ze strony pracowników UMCS.

Pomysł przyjął się i staje się elementem pozytywnej atmosfery Uczelni wychodzącej naprzeciw potrzebom społeczności akademickiej. Z każdym miesiącem z ACW korzysta coraz więcej studentów.

Od listopada na naszej Uczelni funkcjonuje **Akademickie Centrum Wsparcia**. Jest to przedsięwzięcie powstałe dzięki inicjatywie, pomocy, wsparciu **dr Wiesława Poleszaka** z Instytutu Psychologii, **dr Grażyny Kwaśniewskiej** z Instytutu Pedagogiki i prorektora ds. studenckich **prof. Stanisława Michałowskiego**.

Skierowany jest on do studentów, którzy przeżywają trudności życiowe i poszukują możliwości uporania się z nimi. Korzystający z pomocy Akademickiego Centrum Wsparcia, poprzez niezobowiązującą koleżeńską rozmowę z przygotowanymi do tego zadania studentami psychologii, mogą ocenić wagę swojego problemu, uzyskać wsparcie, a jeśli problem okaże się poważny, otrzymują pomoc profesjonalną.

W przeprowadzonej kampanii popularyzującej działanie ACW zwracamy się także do tych osób ze społeczności akademickiej (studentów i wykładowców), które dostrzegają

Muzyka źródeł

W ostatnich latach tradycyjna muzyka ludowa cieszy się znaczącym powodzeniem i pozostaje w kręgu zainteresowań licznych nowo powstających i od lat obecnych na rynku muzycznym polskich grup folkowych. Można stwierdzić, iż wykazując zainteresowanie współczesnymi zespołami folkowymi wracamy do korzeni naszej tradycji. Muzyka źródeł, jak ją możemy zdefiniować? Niektórzy powiedzą, iż to ta, która opiera się na autentycznych rekonstrukcjach zachowanych zapisów, przekazywanych z pokolenia na pokolenie, innych zaś fascynuje muzyka inspirowana folklorem, naznaczona nurtem epoki, w której się zrodziła, czy nawet współczesnością. Jeszcze inni dodadzą, iż to taka muzyka, w której dominuje człowiek – wykonawca – jego emocje uwidocznione w ekspresji instrumentów: od odkrytych lub rekonstruowanych, od fortepianu po skrzypce, brzmienie gitary czy autentyczny „biały” śpiew.

Taki „tygiel” brzmień zaprezentowano słuchaczom dnia 17 kwietnia w Pałacu Małachowskich w Nałęczowie w ramach koncertu *Źródło*. Koncert uświetnił organizowaną w dniach 17 i 18 kwietnia 2009 roku Ogólnopolską Konferencję Metodyczną Nauczycieli Muzyki. W czasie wieczornego spotkania zabrzmiała muzyka autentyczna i stylizowana, inspirowana ludowością, folklorem pobliskich wschodnich kultur i południa Europy, odkrywana, rekonstruowana, fascynująca brzmieniem i interpretacją.

Na początek zabrzmiała muzyka tego, któremu „cud z folklorem” udał się od początku do końca, od mło-

dzieńczych mazurków po szeroką gamę zainspirowanych ludowością kompozycji. To oczywiście Fryderyk Chopin, który pisał w sposób pozostający do dziś tylko jego tajemnicą, który przez – jak ujął to Norwid – „wewnętrzny rozwój dojrzałości”, zdolność „organizowania wyobraźni” „podniósł ludowe do Ludzkości”. (Tadeusz Stefańczyk, *Po co jeździć do Poturzyzna?*, „Ruch Muzyczny” nr 6/2008). Podczas koncertu *Źródło* zabrzmiał Polonez A-dur op. 40 nr 1 oraz cztery Mazurki z opusu 68 (C-dur, A-moll, F-dur, oraz ostatni, ledwie naszkicowany z 1849 roku Mazurek F-moll) w wykonaniu adiunkta Zakładu Pedagogiki Instrumentalnej Wydziału Artystycznego UMCS **Piotra Chilimoniuka**.

Kolejny bogaty zestaw utworów uczestnicy koncertu usłyszeli w wykonaniu **Jakuba Niedoborka**, adiunkta Zakładu Pedagogiki Instrumentalnej Wydziału Artystycznego UMCS. Zabrzmiała muzyka gitarowa od Balletto polacco Anonima po ludowy Mazurek **Edmunda Jurkowskiego** (zmarłego w 1989 roku) – współczesnego kompozytora i instrumentalisty, prowadzącego w Akademii Muzycznej w Katowicach Katedrę Gitary. Zabrzmiała również muzyka korzeni kultury hiszpańskiej Antonio de Santa Cruz i współczesnego gitarzysty Paco de Lucia. Wypełnieniem „pakietu” utworów gitarowych była kompozycja autorska samego artysty – *Soleares*.

Solowe prezentacje muzyki źródeł zwieńczyła muzyka akordeonowa w wykonaniu **Elwiry Śliwkiewicz-**

Cisak, adiunkt Zakładu Pedagogiki Instrumentalnej Wydziału Artystycznego UMCS. Słuchacze powrócili do klimatów polskich tańców ludowych (zabrzmiał krakowiak, kujawiak i oberek), by niebawem przenieść się do południowej części Europy i usłyszeć rzadko wykonywaną w Polsce, trzyczęściową *Suitę bułgarską* Władysława Siemionowa.

Na krótko jednak wędrówka do źródeł przeniosła się na Półwysep Bałkański, gdyż niebawem powróciły z wielkim impetem na scenę brzmienia słowiańskie, a konkretnie polskie, łemkowskie i huculskie w wykonaniu Orkiestry św. Mikołaja – zespołu grającego folk najwyższej jakości. Publiczność uległa urokowi pełnej temperamentu grupy, która wykorzystując oryginalne brzmienia instrumentalne i wokalne wykonała kilkanaście utworów zebranych pod jednym tytułem *Muzyczne laboratorium tradycji*. Gdzie dziś można usłyszeć jednocześnie brzmiące cymbały, lirę korbową, mazanki, nyckelharphę, darabukę, dutar i przeróżne egzotyczne piszczałki? Gdzie dziś możemy usłyszeć tak pięknie prezentowany biały śpiew? Gratulujemy grupie 20. lat działalności, życząc dalszych sukcesów w odkrywaniu muzyki źródeł, by nadal była wierna swoim korzeniom. Gratulacje należą się również organizatorom koncertu (Redakcja czasopisma „Wychowanie Muzyczne w Szkole”, Wydawnictwo UMCS), koncertu, który niewątpliwie pozostał słuchaczom w pamięci, zwłaszcza tym, którzy, przybyli, aby go usłyszeć, z odległych stron Polski.

RENATA GOZDECKA

FOL. PRZYRONICZ

Lubelska Edycja Ogólnopolskich Warsztatów *DNA – encyklopedia życia* już za nami!

Wykrywanie śladów zbrodni, enzymy od kuchni, pokaz izolacji DNA to tylko niektóre atrakcje, jakich mogli doświadczyć uczestnicy warsztatów *DNA – encyklopedia życia*, które 3 i 4 kwietnia 2009 odbyły się równolegle w największych polskich miastach: Warszawie, Wrocławiu, Gdańsku, Poznaniu oraz w Lublinie. A wszystko dzięki inicjatywie podjętej przez studentów.

Patronat Honorowy nad Ogólnopolskimi Warsztatami *DNA – encyklopedia życia* objęli Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego **prof. dr hab. Barbara Kudrycka** oraz Prezes Polskiej Federacji Biotechnologii **prof. dr hab. Tomasz Twardowski**, a nad Lubelską Edycją Warsztatów czuwali rektorzy lubelskich uczelni: Jego Magnificencja Rektor Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej **prof. dr hab. Andrzej Dąbrowski**, Jego Magnificencja Rektor Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie **prof. dr hab.**

Marian Wesołowski, Jego Magnificencja Rektor Uniwersytetu Medycznego w Lublinie **prof. dr hab. Andrzej Książek**, Jego Magnificencja Rektor Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego **Ks. prof. dr hab. Stanisław Wilk**.

Warsztaty rozpoczęły się sesją wykładową w Auli Collegium Maius Uniwersytetu Medycznego. Ku zadowoleniu organizatorów wykłady przyciągnęły licznych słuchaczy. Pojawili się nie tylko studenci, ale również licealiści oraz władze lubelskich uczelni.

Sesja składała się z trzech części: przedzielonych konkursami wiedzy zdobytej na wykładach, w których głównymi nagrodami były atrakcyjne książki. Pierwszy wykład na temat zastosowania metod inżynierii genetycznej w doskonaleniu roślin wygłosił prof. UP **dr hab. Krzysztof Kowalczyk** z Uniwersytetu Przyrodniczego. Następ-

nie o *Real – Time* opowiadał **dr Michał Nowak**, również z UP, a kolejnym tematem była *Biotechnologia farmaceutyczna – nauka jutra* – wykład przygotowany przez **dr n. farm. Annę Bogucką-Kocką**. Swoją wiedzę podzielili się także inni znakomici wykładowcy: **prof. Krzysztof Grzywnowicz** z UMCS mówił o niekonwencjonalnej metodzie leczenia, jaką są leki otrzymywane z grzybów, które wypierają antybiotyki. **Dr n. med. Marzanna Ciesielska** z UM tłumaczyła, na czym polega ustalanie pokrewieństwa w oparciu o badanie DNA, **dr hab. Piotr Koziół** z UM wygłosił interesujący wykład o wykrywaniu zbrodni, dzięki **dr hab. Annie Jarosz-Wilkolazkiej** z UMCS mogliśmy się dowiedzieć, ile jest produktów białej biotechnologii w naszym domu, **dr hab. Janusz Kocki** z UM swoim wykładem wprowadził nas w zagadnienie współczesnych technik zapłodnienia pozaustrojowego w leczeniu niepłodności, które

FOT. J. PRYZOWICZ

stało się tematem debaty zorganizowanej po sesji wykładów.

W debacie zatytułowanej *In vitro – seksmisja XXI wieku?* udział wzięli **dr hab. n. med. Janusz Kocki**, **lek. dr n. med. Dariusz Chlebus** (obaj z UM), **s. prof. dr hab. Barbara Chyrowicz** (KUL), **prof. dr hab. Janusz Szczodrak** oraz **dr Grzegorz Nowak** (UMCS). Do dyskusji włączyła się również publiczność, która stała się ważną stroną debaty.

Drugi dzień warsztatów umożliwił uczestnikom poznanie wybranych technik wykorzystywanych w biotechnologii od kuchni. Praktyczna część odbywała się jednocześnie na Wydziale

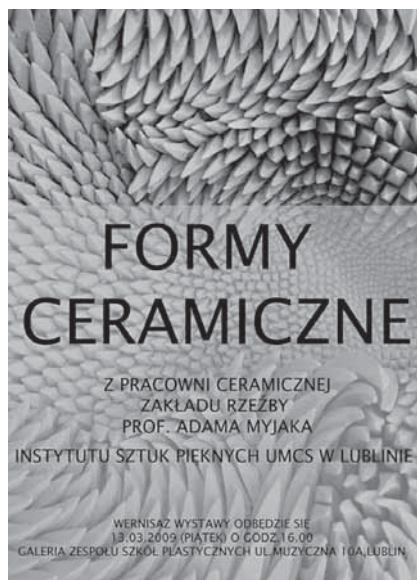
Biologii i Nauk o Ziemi UMCS, w Centrum Kongresowym UP oraz w Instytucie Ochrony Środowiska KUL.

Wszyscy, którzy pojawili się na placu Marii Curie-Skłodowskiej, mogli się dowiedzieć między innymi, co oznacza skrót UHT, czym różni się probiotyk od prebiotyku, a także czy wino owocowe to naprawdę wino.

Doskonała współpraca między kołami studenckimi działającymi na UMCS SKN Biotechnologów *Mikron*, SKN Mikrobiologów *Bakcyl*, Kołem Naukowym *Bioaktywni*, Kołem Socjologów, Kołem Ochrony

Środowiska i Studenckim Kołem Naukowo-Artystycznym Pedagogów sprawiła, że na Wydziale Biologii i Nauk o Ziemi UMCS każdy przybyły mógł między innymi poznać podstawowe techniki analityczne, takie jak kolorymetria czy chromatografia, rozdzielić białko za pomocą elektroforezy, zbadać, czy w przyniesionych przez siebie kosmetykach nie ma szkodliwych substancji.

W sali kolumnowej Wydziału Biologii i Nauk o Ziemi studenci z Uniwersytetu Medycznego uczyli uczestników między innymi podstawowych metod wykrywania śladów zbrodni, wyświetlili film *Medycyna sądowa od środka*

Formy ceramiczne

W dniach od 13 marca do 3 kwietnia 2009 w Galerii Zespołu Sztuk Plastycznych w Lublinie odbyła się wystawa prac powstałych w pracowni ceramiki utworzonej przy Zakładzie Rzeźby Wydziału Artystycznego UMCS. Zakład prowadzony jest przez **prof. Adama Myjaka** a pokazywane prace powstały pod kierunkiem **mgr Alicji Kupiec** we współpracy z **dr Zbigniewem Stanuchem**.

Na wystawie zostały zgromadzone ostatnie realizacje ceramiczne – prace studentów IV r. Grafiki, II r. Malarstwa, II r. Edukacji artystycznej oraz kilka realizacji z poprzednich lat. Często są to formy rzeźbiarskie o asceetycznym charakterze, w monochro-

matycznych barwach z przewagą bieli. Kubiczne kształty urzekają prostotą, a zarazem poprzez swoją pierwotność są wyraźnym akcentem współgrającym z przestrzenią. Ich oszczędność jest dodatkowym atutem pozwalającym na adaptację z dowolnie wybranym otoczeniem i to zarówno tym wnętrzarskim, jak i naturalnym. Jednymi z prezentowanych prac są wykonane w ramach ćwiczeń proste kostki o dużych rozmiarach, mogące swobodnie zastąpić tradycyjne pufy czy stoliki. Zostały one umieszczone na korytarzach uczelni a ich funkcjonalność podkreśla chętnie wykorzystywanie przez studentów. Dodatkowo każda z form została potraktowana indywidualnie poprzez zróżnicowane opracowanie powierzch-

oraz pokazali oporność na antybiotyki powszechnych bakterii.

Na Uniwersytecie Przyrodniczym odbył się interaktywny pokaz izolacji DNA z roślin. Można było zasięgnąć podstawowej wiedzy o metodzie PCR i poznać wykorzystanie markerów DNA w diagnostyce molekularnej.

W Instytucie Ochrony Środowiska KUL można było wydobyć DNA z bakterii, warzyw, a nawet własne. Oprócz tego każdy mógł zaczerpnąć podstawowej wiedzy na temat praw rządzących światem enzymów.

Studenci zaangażowani w organizację warsztatów pragną serdecznie podziękować kadrze naukowej, która włączyła się w pomoc przy organizacji oraz realizacji przedsięwzięcia w szczególności **dr Małgorzacie Pleszczyńskiej** i **dr Adrianowi Wiaterowi** z Zakładu Mikrobiologii Przemysłowej, **dr Ewie Dziadczyk** z Zakładu Anatomii i Cytologii Roślin, **dr Jerzemu Wielbo** z Zakładu Genetyki i Mikrobiologii oraz **dr Magdalenie Jaszek** i **dr Monice Prendekiej** z Zakładu Biochemii.

Ze względu na wysokie zainteresowanie warsztatami organizatorzy zapowiadają kontynuację przedsięwzięcia również w następnym roku.

PAWEŁ CIMEK

ni na przykład pokryto je rytem lub odpowiednio dobranym szkliwem. Dojrzałszymi rozwiązaniami, często przemysłanymi i będącymi raczej zbiorami rzeźb, są realizacje dyplomowe. Pośród kul, zabaw z semantyką czy wielu odniesień do świata współczesnego można odnaleźć próbę otwarcia się rzeźby ceramicznej na trudne zagadnienia z zakresu sztuki współczesnej. Jest to kolejne medium, które popularnie kojarzone ze sztuką użytkową może stać się nośnikiem bogatym w treści, czymś co – zepchnięte na margines – może być równoprawnym uczestnikiem aktualnych wydarzeń artystycznych. Świadczą o tym chociażby aneksy do dyplomów z zakresu rzeźby.

Jak mówi Alicja Kupiec, wierząc w moc ceramicznej formy: *W przestrzeni naczynia odbywa się dialog pomiędzy wyjętą z bezmiaru możliwości formą a naturalnie ukształtowaną funkcją.* Przy czym nic nie stoi na przeszkodzie aby wciąż poszerzać obszar funkcji...

PAULINA ZARĘBSKA

Piotr Kraśko odwiedził politologię

Kolejny raz na Wydziale Politologii gościł znany dziennikarz **Piotr Kraśko**. Mówił o pracy reportera i promował swoją nową książkę. Książka Piotra Kraśko *Rok reportera* to opowieści z jego wypraw w różne zakątki świata, m.in. Rwandy i Konga, gdzie wskutek walk wywołanych pomiędzy plemionami Hutu i Tutsi zabito około miliona ludzi. Książka dotyczy też Strefy Gazy i Zachodniego Brzegu Jordanu, gdzie Palestyńczycy i Żydzi bezskutecznie próbują żyć obok siebie w pokoju; Iraku, który mimo upływu kilku lat od obalenia dyktatury **Saddama Husajna**, ciągle dręczony jest konfliktami religijnymi i zamachami terrorystycznymi. Autor opowiadał także o Tajlandii i Stanach Zjednoczonych, gdzie wystąpił kataklizm tsunami oraz straszliwe huragany Katrina, Wilma i Rita, które pokazały niszczącą siłę przyrody, powodując śmierć setek tysięcy osób i nieopisane zniszczenia. Mowa była także o Bejrucie, na który spadały izraelskie bomby.

Spotkanie z dziennikarzem obfitowało w pasjonujące historie i barwne, często zabawne sytuacje. Piotr Kraśko opowiadał o próbie zrobienia wywiadu z **Jasirem Arafatem**. Przed budynkiem, w którym był Arafat, ekipę przywitał **Ali Sawafa**. Powiedział, że wie o wywiadzie i wszystko jest załatwione, a Jasir Arafat cieszy się na spotkaniu z dziennikarzami. Jednak to nie był odpowiedni czas i trzeba było przyjść później. Takie zwodzenie trwało 4 dni. Kraśko spotkał tam też Brytyj-

kę, która miesiąc starała się o wywiad i już kręciła dokument, jak tego wywiadu nie da się zrobić.

Zebrani studenci pytali gościa przede wszystkim o jego podróże reporterskie. Ktoś zapytał, jak dziennikarz spędza wolny czas. Okazało się, że Kraśko nie jest typem domatora. Uwielbia przebywać w miejscach, gdzie posiłki spożywa się z brudnych talerzy, pije z popękanych kubków. Kraśko po prostu cieszy się, kiedy przebywa z dala od cywilizacji. Prowadzący wiadomości w telewizji sprawia niekiedy wrażenie „lalusia”, ale bezpośredni kontakt z nim pokazał, że pozory mylą. Okazał się też człowiekiem bardzo sympatycznym i otwartym. Każdy mógł otrzymać jego maila, żeby po prostu zapytać o więcej szczegółów pracy reportera. Na zakończenie dziennikarz podpisywał książki.

WOJCIECH PIESTA

Podsumowaliśmy!

W dniach 21 i 22 kwietnia miała miejsce, 31. konferencja *Badania archeologiczne w Polsce środkowowschodniej, na Polesiu i Wołyniu*. Tym razem jako miejsce obrad wybrano leżący w pobliżu słynnych kopalń krzemienia pasistego w Krzemionkach – Sudół. Współorganizatorem edycji było Muzeum i Rezerwat Archeologiczno-Przyrodniczy „Krzemionki” – Oddział Muzeum Historyczno-Archeologicznego w Ostrowcu Świętokrzyskim (mgr Artur Jedynka i mgr Kamil Kaptur), natomiast trud przygotowania spotkania ze strony Instytutu Archeologii UMCS wziął na swoje barki dr Marek Florek.

Już z samej lokalizacji miejsca obrad widać, że pojęcie Polski środkowowschodniej stało się dość labilne. Powodów dla tego jest wiele. Archeolodzy z UMCS angażują się w wiele projektów po zachodniej stronie Wisły, ale też zainteresowanie badaniami lubelskich archeologów przekracza znacznie ramy geograficzne. Dość powiedzieć, że w obradach uczestniczyli specjaliści m.in. z Jeleniej Góry, Poznania, Olsztyna, Warszawy, Białegostoku, Krakowa, ciekawi nie tylko naszych odkryć, ale pragnący również konfrontować swoje osiągnięcia naukowe ze „szkołą lubelską”.

Nieomal sto osób wysłuchało czterdziestu jeden referatów. Toczono zacięte dyskusje, z uwagi na napięty program głównie w kulisach. Organizatorzy

zapewnili niezwykle atrakcyjną nocną zwiedzanie kopalni krzemienia sprzed sześciu tysięcy lat. Uczestnicy wprawy do podziemi zapoznali się z najważniejszymi pracami konserwatorskimi tego unikatowego na skalę światową zabytku, przeszli „trasą turystyczną”, ale najciekawsza była wyprawa w głąb niedostępnych dla „normalnych” zwiedzających korytarzy i sieci komór, gdzie pozostały na ścianach czytelne ślady pracy starożytnych górników. Prawie dwugodzinny pobyt jedenaście metrów pod ziemią, ze znakomicie przygotowanym serwisem informacyjnym, dostarczył wielu materiałów do refleksji na temat pojęcia starożytnej cywilizacji. Mało kto zdaje sobie sprawę, że te kilkaset szybów wydrążono w kredowej skale, na długo zanim w Egipcie wybudowano piramidy...!

Konferencja była konfrontacją doświadczenia i młodości. Znakomity referat prof. Aleksandra Kośko z Instytutu Prahistorii UAM z Poznania, w którym udokumentował kluczową rolę Lubelszczyzny dla wyjaśniania tajemnic schyłku epoki kamienia, zasługiwał po prostu na osobne seminarium i długą dyskusję. Świetnie zaprezentowali się wychowankowie UMCS, pokazując znakomicie opanowany warsztat (będący efektem restrykcyjnie realizowanych ćwiczeń terenowych), zdyscyplinowaną wyobraźnię i talenty prawdziwych badaczy przeszłości (M. Polańska, A. Jedynak, A. Bronicki, U. Jedynak, G. Dąbrowski, M. Stasiak-Cyran, G. Mączka, K. Drobek, U. Stankiewicz, A. Kacprzak, P. Lis, T. Dzieńkowski, R. Niedźwiadek, D. Bednarski, M. Dobrzyński, K. Fronczek).

Instytut Archeologii UMCS reprezentowała tym razem głównie młodzież. Mgr Tadeusz Wiśniewski podzielił się wynikami badań na schyłkowopaleolitycznym stanowisku w Klementowicach Kolonii, realizowanych wspólnie z naszymi geografami (Jan Rodzik). Mgr Marcin Szeliga zaprezentował kapitalne badania na osadzie pierwszych rolników w Tomi-nach. Mgr Marcin Juściński wprowadził w stan naukowej gorączki specjalistów

z zakresu okresu rzymskiego, pokazując rewelacje pierwszego sezonu badań na wandalskiej osadzie w Stodołach. **Mgr Sylwester Sadowski** podsumował dwuletni grant Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, który pozwolił mu uporządkować wiedzę o prahistorii doliny rzeki Sieniochy, pozostawiając na słuchaczach wrażenie odkrycia kilkuset (!) nieznanych wcześniej stanowisk archeologicznych. Ale największe poruszenie wywołały wyniki prac wykopaliskowych **mgr. Marcina Piotrowskiego**. Badane przez niego stanowisko 22 w Łukawicy weszło już do kanonu wiedzy archeologicznej z zakresu schyłku starożytności i wczesnego średniowiecza. Referat ten miał charakter podsumowania i nakreślenia celów badawczych. Natomiast rewelacje z badań w Lubaczowie, gdzie odkryto (w końcu!) długo poszukiwane relikty wczesnośredniowiecznych umocnień grodowych, uznano zgodnie za sensacyjne. W tym kontekście referat **mgr Barbary Niezabitowskiej-Wisniewskiej** o kolejnych odkryciach w Ułowie, najszerzej rozpowszechnionych w tej chwili w Europie, dopełniły przekonania o wysokich standardach lubelskich badań archeologicznych. Prezentację zespołu spod znaku UMCS zamknęło wystąpienie **dr. Marka Florka** o wynikach badań słowiańskich kurhanów z czasów przedchrześcijańskich.

Obrady prowadzili **dr Tomasz Bąbel** i **dr hab. Andrzej Rozwałka prof. nadzw. UMCS**. Poszczególne referaty, jak zwykle, znajdą miejsce w roczniku „Archeologia Polski Środkowowschodniej”¹.

ANDRZEJ KOKOWSKI

¹ Właśnie ukazał się tom X tego rocznika (416 stron, w pełnym kolorze), dedykowany pamięci badacza Lubelszczyzny, **Michała Drewki**, który zasłynął przede wszystkim wykopaliskami na ogromnym cmentarzysku kurhanowym w Lipsku koło Zamościa i cmentarzyskach z późnej epoki brązu w Kosinie koło Kraśnika.

Pobyty romanistów w IUT

W dniach od 16 do 21 lutego 2009 r., na zaproszenie Uniwersyteckiego Instytutu Technologii (IUT) w Bourges (Francja) – z okazji 40 rocznicy powstania tej uczelni i zorganizowanego przy tej okazji „tygodnia europejskiego”, mającego na celu wymianę doświadczeń naukowo-dydaktycznych oraz informacji z dziedziny kultury – przebywała w tym ośrodku akademickim delegacja z Instytutu Filologii Romańskiej UMCS, złożona z pięciu studentek – **Aleksandry Dekundy, Katarzyny Kozłowskiej, Karoliny Sułkowskiej, Katarzyny Turuli, Joanny Tyzo** – oraz dwóch pracowników naukowo-dydaktycznych: **dr Renaty Jakubczuk** i **prof. UMCS dr hab. Czesława Grzesiaka**, który w ramach programu Erasmus wystąpił z wykładami z zakresu „nowej powieści francuskiej” oraz z referatem na międzynarodowej konferencji naukowej. Oprócz przedstawicieli UMCS, w „tygodniu europejskim” oraz w uroczystościach rocznicowych udział wzięły również delegacje z zaprzyjaźnionych i współpracujących z IUT ośrodków akade-

mickich: z Lublina (KUL), Augsburga (Niemcy), Edynburga (Szkocja), Kowna (Litwa), Limassol (Cypr) i Safakis (Tunezja). Organizatorzy przygotowali bardzo interesujący i bogaty program, między innymi zapoznanie się z historią, funkcjonowaniem i ofertą dydaktyczną IUT, prezentacje multimedialne i dyskusje na temat systemów edukacyjnych, programów nauczania oraz ciekawostek turystycznych poszczególnych ośrodków akademickich, wykłady, konferencję naukową, zwiedzanie miasta i okolic (ciekawych zakładów przemysłowych, wydawnictw, centrów kultury itd.), spotkanie z Polonią, z władzami miasta i regionu, a także specjalny program kulturalny i rekreacyjno-sportowy, przeznaczony głównie dla studentów. To międzynarodowe spotkanie studentów i pracowników naukowo-dydaktycznych, przebiegające w niezwykle serdecznej atmosferze, pozwoliło nie tylko na wymianę doświadczeń, ale przyczyniło się również do lepszego wzajemnego poznania się oraz zaowocowało nowymi kontaktami i przyjaźniami.

International Summer School on Molecular and Supramolecular Approach to Nano-Designed Catalysts with Industrial Relevance

TRONDHEIM (Norway), 21st-26th JUNE 2009

Norwegian University of Science and Technology (NTNU) w Trondheim (Norwegia) wspólnie z European Network of Excellence – IDECAT (idecat.unime.it), Norwegian Center of Research-based Innovation – InGAP (www.ingap.uio.no) i European Chemistry Thematic Network – ECTN (ectn-assoc.net) w dniach od 21 do 26 czerwca 2009 organizują międzynarodową szkołę letnią *Nano designed-catalysts: from molecules to industrial processes*. Program szkoły adresowany jest do absolwentów wyższych uczelni, słuchaczy studiów doktoranckich i młodych naukowców, których zainteresowania dotyczą: materiałoznawstwa, katalizy homo- i heterogenicznej, inżynierii chemicznej z możliwościami zastosowań przemysłowych.

Wykładowcy

Wśród wykładowców są przedstawiciele wiodących ośrodków europejskich, których badania związane są z katalizą i fizykochemią powierzchni:

- Jens K. Nørskov, Jens R. Rostrup-Nielsen (Dania),
- Jean-Marie Basset, Alessandra Quadrelli (Francja),

- Hans-Joachim Freund (Niemcy),
- De Chen, Anders Holmen, Unni Olsbye, Thomas Sperle (Norwegia),
- Gabriele Centi, Bartolomeo Civaleri, Silvia Bordiga, Carlo Lamberti, Adriano Zecchina (Włochy),
- Rutger A. van Santen, Johannes G. de Vries, Bert M. Weckhuysen (Holandia),
- Paul Yates (Wielka Brytania).

Program

W czasie zajęć będą poruszane liczne tematy i zagadnienia w ramach następujących siedmiu obszarów tematycznych:

1. **Procesy przemysłowe:** zwiedzanie instalacji do produkcji gazu syntezowego i metanolu w fabryce StatoilHydro.
2. **Modelowanie katalizatorów:** perspektywy rozwiązań teoretycznych i mikrokinetycznych.
3. **Spektroskopia i chemia teoretyczna:** zastosowania w katalizie.
4. **Fotokemia i produkcja wodoru.**
5. **Zrozumienie w skali atomowej:** układy modelowe i rzeczywiste katalizatory.
6. **Produkty farmaceutyczne:** kataliza homogeniczna.

7. Młodzi chemicy europejscy:

wspólne doktoraty oraz możliwości zatrudnienia w Europie.

Podczas zajęć każdy z uczestników zaprezentuje na sesji posterowej wyniki badań własnych.

Wśród uczestników szkoły znajdzie się dwójka doktorantów z Wydziału Chemii UMCS: **mgr Agnieszka Dębczak** (III rok studiów doktoranckich) i **mgr Marcin Cichy** (II rok studiów doktoranckich). Koszty uczestnictwa w szkole (zakwaterowanie i wyżywienie) pokryte zostaną z funduszy przyznanych przez ECTN w ramach grantu (pozyskanego dzięki staraniu wyjeżdżających doktorantów), natomiast koszty podróży zostaną sfinansowane z funduszy wydziałowych. Według informacji pochodzących od organizatorów szkoły będą to jedyni doktoranci z Polski.

Wiemy, ile mamy... grzybów w Polsce

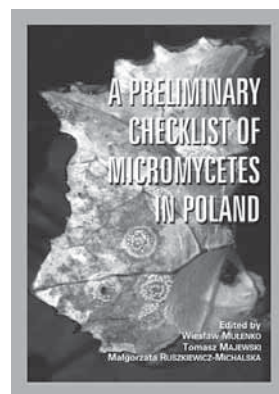
W kwietniu bieżącego roku nakładem Wydawnictwa Instytutu Botaniki im. Władysława Szafera PAN w Krakowie ukazała się książka pt.: *A preliminary checklist of micromycetes in Poland*. Wstępna lista grzybów mikroskopijnych Polski, pod redakcją **dr hab. Wiesława Mułenka** (Zakład Botaniki i Mykologii UMCS), prof. dr hab. Tomasza Majewskiego (SGGW, Warszawa) oraz **dr Małgorzaty Ruszkiewicz-Michalskiej** (UŁ, Łódź). Jest to kolejny, 9 tom serii wydawniczej *Biodiversity of Poland. Różnorodność biologiczna Polski*. Powstanie serii wiąże się z *Konwencją o różnorodności biologicznej*, wypracowaną na konferencji *Środowisko i Rozwój* w Rio de Janeiro w 1992 roku i sygnowaną przez Polskę. Łącznie opublikowano 11 tomów, wśród których pięć poświęcono różnym grupom roślin, jeden porostom oraz pięć grzybom.

Omawiany tom dotyczy największej grupy grzybów. Zawarto w nim informacje niemalże o 6 tysiącach gatunków (5969) występujących na organizmach żywych (roślinach, owadach, porostach, grzybach) lub na ich szczątkach, a także na wielu innych substratach (drewno, mury, woda, gleba, powietrze, materiały plastikowe, książki). Są tu również dane o grzybach chorobo-

twórczych człowieka i zwierząt domowych. Prace nad tym tomem trwały 5 lat, a w przygotowaniu wykazu uczestniczył 16-osobowy zespół specjalistów z całej Polski. Najważniejsza część prac wykonana została przez pracowników Zakładu Botaniki i Mykologii UMCS.

W całej serii poświęconej grzybom wykazano istnienie w Polsce ponad 10 tys. gatunków grzybów, w tym 2500 gatunków wielkoowocnikowych podstawczaków, 800 gatunków workowców, 500 gatunków śluzowców oraz 300 gatunków grzybów rozwijających się na porostach. Nie są to jednak dane ostateczne. Krótki okres przygotowania pracy nie sprzyjał dotarciu do całej, bardzo bogatej, a jednocześnie rozproszonej literatury. W chwili obecnej rozpoczęto już systematyczne uzupełnianie informacji, co w najbliższych latach umożliwi przygotowanie kolejnego, znacznie bardziej rozbudowanego wykazu.

AGATA WOŁCZAŃSKA

Wieczorek poetycki w Kolegium UMCS w Białej Podlaskiej

Sympatyczna atmosfera, uśmiechnięte twarze, wieczorowa pora połączona z nastrojem zapalonych świec... Taki obraz maluje się przed każdym, kto uczestniczył w wieczorku poetyckim zorganizowanym 21 kwietnia 2009 roku przez studentów filologii polskiej Kolegium Licencjackiego UMCS w Białej Podlaskiej. Spotkanie rozpoczęło się o godzinie 19.00, przybyło wielu słuchaczy oraz młodych pisarzy.

W kameralne spotkanie wprowadzili nas krótką przemową pan dyrektor mgr inż. Tadeusz Pawelec i bibliotekarz mgr Jarosław Bartniczuk. Zaraz po nich w nastrojowo przygotowanej sali, na nietypowej ławce, przenoszącej w nierealny świat poezji, studenci prezentowali swoje utwory. Pod osłoną nocy, literackie „cuda”

młodych artystów budowały niepowtarzalną atmosferę spotkania. Emocjonującym wydarzeniem wieczoru było wystąpienie studenta pierwszego roku polonistyki Arkadiusza Rabajczyka, który w zaskakujący i bardzo ciekawy sposób przedstawił interpretację utworów znanych pisarzy. Beata Dorosz zaśpiewała nam piękny utwór, który poruszył serca zgromadzonych i skłonił do refleksji. Nie zabrakło też czasu na słodki poczęstunek i rozmowy przy kawie. Mogliśmy podzielić się swoimi spostrzeżeniami i uwagami na tematy interesujące młodego człowieka. Przez chwilę nasze myśli skierowały się ku osobie Ojca Świętego Jana Pawła II, gdyż usłyszeliśmy wiersze Jemu poświęcone. Próbowaliśmy odpowiedzieć sobie na pytanie, kim tak naprawdę w naszym życiu jest Karol Wojtyła.

Recytuje Arkadiusz Rabajczyk

Podsumowując, kameralny wieczorek poetycki przebiegł w miłej atmosferze serdeczności oraz wspólnej uwagi. Mogliśmy lepiej się poznać, odkryć swoje talenty, przyjemnie spędzić czas.

Młodzi studenci kolegium, prezentując swoją poezję pokazali się w zupełnie innym świetle. Oby takich spotkań było jak najwięcej.

JOANNA ALEKSANDRUK
AGATA POPŁAWSKA

Projekt edukacyjny na Wydziale BiNoZ dofinansowany przez Fundusz Stypendialny i Szkoleniowy (Działanie V – Rozwój Polskich Uczelni)

W okresie od marca 2009 do listopada 2010 roku na Wydziale Biologii i Nauk o Ziemi UMCS realizowany jest projekt pt. *Edukator Zrównoważonego Rozwoju – Kurs dla Studentów*. Projekt jest finansowany przez Fundację Rozwoju Systemu Edukacji, będącą Operatorem Funduszu Stypendialnego i Szkoleniowego (FSS) powołanego do wdrażania Mechanizmu Finansowego EOG i Norweskiego Mechanizmu Finansowego.

Projekt został opracowany przez zespół z Pracowni Metodyki Nauczania Biologii Instytutu Biologii w składzie dr Ewa Gajus-Lankamer i dr Anna Maria Wójcik i zgłoszony do konkursu organizowanego przez FSS w ramach Działania V – Rozwój Polskich Uczelni. Uzyskał on bardzo wysoką ocenę merytoryczną i został zakwalifikowany do dofinansowania,

tym samym znalazł się w grupie dziesięciu najwyższej ocenionych wniosków spośród 76 zgłoszonych do konkursu w ramach Działania V. Należy podkreślić, że jest to pierwszy projekt realizowany w UMCS, finansowany z tzw. mechanizmu norweskiego.

Głównym celem projektu jest poszerzenie oferty edukacyjnej Uczelni dla studentów kierunków nauczycielskich na Wydziale BiNoZ poprzez przygotowanie i przeprowadzenie kursu edukatora zrównoważonego rozwoju, zakończonego zdobyciem certyfikatu potwierdzającego określone kompetencje studenta – przyszłego nauczyciela i zwiększającego jego atrakcyjność na rynku pracy. W ramach projektu zaplanowano też opracowanie sylwetki edukatora zrównoważonego rozwoju, przygotowanie programu kursu, przeprowadzenie zajęć dydaktycznych z wykorzystaniem nowoczesnych

technik edukacyjnych, doposażenie pracowni dydaktycznej w nowoczesne środki dydaktyczne, organizację konferencji na zakończenie kursu oraz przygotowanie publikacji z materiałami szkoleniowymi w zakresie edukacji dla zrównoważonego rozwoju.

Dzięki realizacji opisanego projektu UMCS wychodzi naprzeciw zadaniom, jakie stawiają szkołom wyższym rozporządzenia i dokumenty o charakterze międzynarodowym i krajowym, poświęcone problematyce zrównoważonego rozwoju. Należy do nich, między innymi, Strategia Edukacji dla Zrównoważonego Rozwoju przyjęta przez państwa członkowskie EKG ONZ w związku z ogłoszeniem przez ONZ Dekady Edukacji dla Zrównoważonego Rozwoju w latach 2005–2015.

EWA GAJUŚ-LANKAMER
KOORDYNATOR PROJEKTU

Wolne media na Wydziale Politologii

Kim jest Rysio z „Klanu”? Medialne symulakra w dyskursie publicznym, Prasa kruszy demokrację? Dokąd wiodą nas media? to tylko dwa tematy referatów wygłoszonych podczas konferencji na Wydziale Politologii. *Współczesne Media 2. Wolne Media?* jest konferencją, która staje się powoli wiosenną tradycją dla osób z całej Polski. A w tym roku zaproszeni byli również goście z Ukrainy, bo dyskutowano również o wolności mediów w tym kraju.

Konferencję otworzył profesor Stanisław Michałowski. Już pierwszy referat – *Prasa kruszy demokrację? Dokąd wiodą nas media?* – rozpoczął dyskusję na temat przemian na łonie współczesnych mediów. Zebrani zastanawiali się, czy prawdziwe dziennikarstwo ma jeszcze rację bytu. Padł wniosek, iż dziś rzadko można mówić, że ktoś jest dziennikarzem, raczej trzeba mówić, że to ludzie mediów. A to był dopiero początek konferencji. **Profesor Katarzyna Skowronek** zaintrygowała przede wszystkim studentów zebranych na sali. Wygłosiła referat pt. *Kim jest Rysio z „Klanu”? Medialne symulakra w dyskursie publicznym*, czym pokazała, że można połączyć postać z serialu z naukowymi poważnymi rozważaniami.

Kolejnym punktem konferencji był panel dziennikarski. Wzięli w nim udział dziennikarze z różnych mediów, m.in. „Polityki”, „Kurier Lubelskiego”, „TVN”, „Radio Lublin”, „TVP Lublin”. Goście mówili o kondycji polskich mediów, ale przez pryzmat mediów światowych. Porównanie niestety nie wychodziło dla nas dobrze, ale pojawiały się głosy, że sytuacja się trochę poprawia. Dziennikarze ubolewali, że polskie media są homogeniczne, bo rzadko informują o sytuacji na świecie. Jeśli to robią, to kierują się konformizmem i relacjonują wydarzenia najpopularniejsze. Goście zastanawiali się, co można zrobić z ustawą

medialną, żeby jak najlepiej wpisała się w polskie i światowe realia medialne. Nie było w tej sprawie jednomyślności, ale wszyscy uważali, że obecną ustawę trzeba zmienić.

Studenci mogli się dowiedzieć jak zostać dobrym dziennikarzem. Przede wszystkim trzeba być dobrym człowiekiem. Trudno, żeby dziennikarz był rzetelny, kiedy prywatnie kłamie. Ale to nie wszystko. Dziennikarze ubolewali, że dziś młodzi ludzie chcą być od razu rozpoznawalnymi twarzami, prezesami telewizji, redaktorami naczelnymi gazet. Start z tak wysokich stanowisk zazwyczaj prowadzi do szybkiego wypalenia i oderwania młodego człowieka od rzeczywistości. Żeby być dobrym dziennikarzem trzeba zaczynać od najniższego szczebla, poznawać jak najwięcej ludzi, uczyć się warsztatu od starszych. Tylko z takimi fundamentami można coś w dziennikarstwie osiągnąć, a nie tylko błysnąć na chwilę na szczytach.

W*spółczesne Media 2. Wolne Media?* to również obrady w sekcjach. Przez dwa dni prelegenci przedstawiali swoją wizję współczesnych mediów i sfer życia z nimi powiązanych. A tematy były naprawdę różnorodne. Dotyczyły etycz-

nych i prawnych aspektów wolności mediów, komunikowania politycznego, form komunikatu medialnego, wolności mediów na Ukrainie. Niektórzy mówili o mediach tradycyjnych, jak prasa, radio, telewizja, ale pojawiały się też referaty dotyczące nowych mediów. **Doktor Tomasz Bielak** przedstawił rozwój Internetu w Polsce od lat dziewięćdziesiątych aż do dziś. Historia Internetu była tłem do pojawiania się bohaterów nowych mediów.

Konferencję zakończył panel studencki, ponieważ *Współczesne Media 2. Wolne Media?* to nie tylko wystąpienia profesorów, doktorów czy magistrów. Studenci również mogą brać udział w obradach. Co ciekawe studenci profesjonalnie zajęli się swoimi tematami i rzetelnie przedstawili problemy dotyczące różnych aspektów życia medialnego w Polsce. Starsi „koledzy”, którzy słuchali studenckich wystąpień mówili, że rośnie im nie lada konkurencja. *Współczesne Media 2. Wolne Media?* odbyła się pod honorowym patronatem Rektora Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej **prof. dr hab. Andrzeja Dąbrowskiego**. Organizatorami były: **profesor Iwona Hofman** i **doktor Danuta Kępa-Figura** z Zakładu Dziennikarstwa.

WOJCIECH PIESTA

Dr Hermann Simon, dyrektor Fundacji Neue Synagoge – Centrum Judaicum w Berlinie, był w dniu 28 kwietnia 2009 gościem Instytutu Germanistyki UMCS. Wygłosił u nas wykład o historii Nowej Synagogi i działalności fundacji.

Centrum Judaicum stawia sobie za cel opracowanie historii Żydów w Berlinie i jego otoczeniu poprzez archiwizację i publikację dokumentów dotyczących ich obecności i dokonań oraz poprzez organizację wystaw o różnych aspektach ich historii. Jest ono też centrum informacyjnym i swoistym pomostem między Żydami ze Wschodniej i Zachodniej Europy. Jak zaznaczył dr Simon, gmina żydowska w Berlinie powiększyła się znacznie w latach 90. w związku z napływem emigrantów rosyjskich żydowskiego pochodzenia.

Nowa Synagoga została poświęcona w roku 1866, a zbudowana jest w ciekawym stylu mauretańskim, symbolizującym przybycie Żydów z Orientu. Odbływały się w niej nabożeństwa reformowane, zgodne z koncepcją

liberalną: wstawiono organy, działał tu chór mieszany, przeprowadzano uroczyste obrzędy bar micwy dla chłopców i bat micwy dla dziewcząt. Nabożeństwa odprawiała tu pierwsza kobieta rabin, **Regina Jonas**, zamordowana w Auschwitz w 1944 roku.

Synagoga z nowatorską żelazną kopułą szybko stała się jedną z najciekawszych budowli pruskiej stolicy,

chętnie uwiecznianą na pocztówkach. W czasie Kryształowej Nocy w listopadzie 1938 roku synagoga nie doznała większych zniszczeń, ucierpiała natomiast w czasie bombardowań pod koniec II wojny światowej. Przez lata pozostawała ruiną. Ponowne poświęcenie odbudowanej synagogi nastąpiło w 1995 roku.

ANNA PASTUSZKA

Wyróżnione archeologiczne prace magisterskie

W dniu 30 marca 2009 roku odbyło się w Warszawie pierwsze tego-roczne spotkanie Komisji Epoki Brązu i Wczesnej Epoki Żelaza Komitetu Nauk Pra- i Protohistorycznych PAN. Posiedzenie, w którym uczestniczyło blisko 50 naukowców z całego kraju, zostało zorganizowane w całości przez **dr Halinę Taras** i **dr Elżbietę M. Kłosińską** z Zakładu Epok Brązu i Wczesnego Żelaza Instytutu Archeologii UMCS, we współpracy z absolwentami naszego kierunku. W trakcie zebrania zaprezentowano następujące wystąpienia, będące podsumowaniem prac magisterskich napisanych w Instytucie Archeologii: **mgr Beata Polit** *Kolczyki scytyjskie na obszarze Europy Wschodniej w okresie od VII do IV wieku p.n.e.* (promotor prof. Igor N. Khrapunov, konsultacja dr E. M. Kłosińska); **mgr Anna Rokicińska** *Instrumenty muzyczne na ziemiach polskich w epoce brązu i wczesnej epoce żelaza* (promotor dr H. Taras) oraz **mgr Marcin Jączek** *Źródła do poznania go-*

spodarczej, bojowej i rytualnej roli konia na ziemiach polskich w epoce brązu i wczesnej epoce żelaza (promotor dr H. Taras). Program spotkania uzupełniły *Wstępne uwagi na temat skarbu ozdób brązowych z Pogroszyna, woj. mazowieckie*, które przygotowała dr E. M. Kłosińska. Wszystkie prezentacje wywołały interesującą dyskusję merytoryczną i spotkały się z bardzo dobrym przyjęciem i wysokim uznaniem ze strony uczestników posiedzenia. Przewodniczący Komisji, **prof. dr hab. Sylwester Czopek**, w specjalnym liście, przysłanym na ręce Dyrektora Instytutu Archeologii UMCS, przekazał wyjątkowe słowa uznania i serdeczne podziękowania organizatorom spotkania i referentom, rekomendując druk wspomnianych prac oraz wyrażając nadzieję na dalszą owocną współpracę. Potwierdziła się raz jeszcze opinia o wysokim poziomie prac magisterskich powstających w Lublinie.

Autorzy prac magisterskich, A. Rokicińska i M. Jączek, oraz ich promotorka,

dr H. Taras, znaleźli uznanie już po raz kolejny, bowiem w końcu 2008 roku, w rozstrzygnięciu konkursu na najlepszą pracę magisterską napisaną w Instytucie Archeologii UMCS, obie prace zdobyły nagrody. Po zapoznaniu się z wyczerpującą i niezwykle szczegółową recenzją wymienionych prac, przygotowaną przez prof. S. Czopka z Instytutu Archeologii Uniwersytetu Rzeszowskiego, członkowie Rady Naukowej IA UMCS, pod przewodnictwem **prof. Andrzeja Kokowskiego**, podjęli decyzję o przyznaniu I nagrody dla **M. Jączka** oraz II nagrody dla **A. Rokicińskiej**. Dyplomy oraz inne nagrody zostaną wręczone na konferencji naukowej, organizowanej przez studentów archeologii w maju z okazji jubileuszu 50-lecia działalności Koła Naukowego Studentów Archeologii. Dodatkowym wyróżnieniem dla autorów jest zaplanowana publikacja wyników ich pracy w wydawnictwach Instytutu Archeologii. (UK)

XVII Ogólnopolski Zjazd Historyków Studentów

W dniach od 14 do 18 IV 2009 r. odbył się w Olsztynie XVII Ogólnopolski Zjazd Historyków Studentów, organizowany w tym roku przez Uniwersytet Warmińsko-Mazurski. Główny patronat nad zjazdem sprawowały Polskie Towarzystwo Historyczne, internetowe portale historyczne: „Histmag” i „HM Historia i media” oraz lokalne stacje telewizyjne i radiowe.

Do stolicy Warmii i Mazur zjechało prawie pięciuset studentów historii z całej Polski oraz goście zagraniczni, aby zaprezentować swój referat w jednej z osiemnastu sekcji, zarówno chronologicznych, jak i tematycznych (np. sekcja historii wojskowości, sekcja gender prezentująca różne spojrzenia na rolę kobiet w toku dziejów, czy jakże aktualna sekcja historii historiografii, metodologii i metahistorii, w której zajmowano się m.in. kwestią wykorzystania najnowszych środków przekazu w pracy historyka).

Pierwszego dnia zjazdu przybyli goście zostali gościnnie przyjęci na bankiecie, poprzedzonym przygotowanym przez studentów UWM programem artystycznym, ukazującym historię „z przymrużeniem oka” – dowód, że praca historyka wcale nie musi być śmiertelnie poważna. Dwa kolejne dni wypełnione były obradami poszczególnych sekcji. Przedstawiono na nich wiele ciekawych wystąpień, prezentujących, poza najnowszymi wynikami badań nad znanymi wydarzeniami historycznymi, także niecodzienne ujęcia tematów rzadko dotychczas poruszanych, np. kilkakrotnie omawiana była kwestia wpływu różnych gatunków muzyki (głównie rockowej) na społeczeństwo polskie okresu PRL. Równie interesujące były referaty przybliżające nieznaną kulisy wydarzeń, o których do tej pory niewiele się mówiło w środowisku historycznym, zwłaszcza z zakresu

najnowszej historii Polski, wywołujące dość burzliwe dyskusje.

Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej był reprezentowany na zjeździe głównie przez członków Koła Naukowego Historii Krajów Europy Wschodniej – przedstawiliśmy wyniki swoich badań nie tylko nad regionem, którym się na co dzień zajmujemy, lecz także z innych sfer, wykazując tym samym swoje wielostronne zainteresowania. Podczas obrad zaprezentowaliśmy następujące referaty: **Magdalena Osenka** – „Wyprostowani wśród tych, co na kolanach” – ruch oporu w Auschwitz w świetle relacji Witolda Pileckiego, **Ewelina Stróżek** – Polska propaganda w Powstaniu Warszaw-

skim 1 VIII-2 X 1944, **Łukasz Bajda** – „O człowieku, który się kulom nie kłaniał” – życie i legenda generała Karola Świerczewskiego (1897-1947) i **Rafał Kłoczewski** – Rola Rosji w utworzeniu Ligi Bałkańskiej i jej stanowisko wobec wojen bałkańskich 1912-1913. Poza wymienionymi prelegentami w zjeździe wzięły udział, w charakterze wolnych słuchaczy, **Katarzyna Prażmo** oraz **Małgorzata Oszczęda**. O wysokim poziomie wystąpień członków naszego Koła świadczy fakt, że prawie wszyscy otrzymali wyróżnienia za najlepsze referaty w swoich sekcjach oraz nagrodami książkowymi ufundowanymi przez organizatorów.

Po dwóch dniach obrad przyszedł czas na wypoczynek i poznanie historii i zabytków regionu, o co zadbali studenci UWM, przygotowując dla uczestników zjazdu serię wycieczek po Olsztynie i do najciekawszych miejsc Warmii i Mazur, m.in. kwatery

Hitlera w Gierłozie i zamku krzyżackiego w Ostródzie. Oprócz formalnych spotkań w ramach konferencji mieliśmy okazję wziąć udział w imprezach towarzyszących oraz na własną rękę poznać uroki olsztyńskiej Starówki lub odwiedzić jeden z licznych lokali rozrywkowych w tym mieście. Za te wszystkie atrakcje serdeczne podziękowania należą się organizatorom zjazdu, którzy sprawnie i troskliwie zajęli się wszystkimi uczestnikami (zapewnili bezpłatną komunikację miejską).

XVII Ogólnopolski Zjazd Historyków Studentów był nie tylko okazją do zaprezentowania swoich dokonań naukowych na forum ogólnopolskim. Stworzył także możliwość nawiązania kontaktów z wszystkimi liczącymi się kołami naukowymi historyków z kilkudziesięciu polskich uczelni. Dało to sposobność do wymiany doświadczeń oraz zapoznania się z sukcesami,

ale też z problemami, z jakimi borykają się te organizacje i opracowania sposobów ich przezwyciężenia. Tego rodzaju imprezy są bardzo ważnym elementem działalności naukowej, dlatego gorąco zachęcam wszystkich studentów do brania w nich udział, co przynieść może niewątpliwie korzyści nie tylko dla osobistej pracy naukowej, ale także naszemu Uniwersytetowi jako całości. Pełni pozytywnych wrażeń po niedawno zakończonym zjeździe oczekujemy, że być może jeden z kolejnych odbędzie się już u nas w Lublinie. Więcej informacji na temat zjazdu oraz ogłoszone referaty można znaleźć na stronach internetowych: www.histmag.org oraz www.historiaimedia.org.

RAFAŁ KŁOCZEWSKI

Dr Markus Dotterweich na dnie studni suffozyjnej

Współpraca międzynarodowa

Na przełomie marca i kwietnia w Instytucie Nauk o Ziemi przebywało w ramach programu LLP/Erasmus dwoje pracowników Zakładu Geoinformatyki Uniwersytetu w Ołomuńcu (Czechy) – **mgr Jaroslav Burian** i **mgr Zuzanna Stavova**. Podczas blisko 10-dniowych pobytów przeprowadzili oni cykl zajęć dla studentów kierunku geografia, poświęconych zagadnieniem wykorzystania programów z grupy *Geograficznych Systemów Informacyjnych* w planowaniu przestrzennym oraz kartografii. Problematyka geoinformatyczna budzi niezmiennie duże zainteresowanie studentów geografii, czego dowodem jest liczna wymiana w ramach programu LLP/Erasmus z ośrodkiem w Ołomuńcu. Z kolei 27 marca wykład dla studentów kierunku turystyka i rekreacja wygłosił **mgr Péter Mayer**, doktorant University of Pannonia (Węgry). Referat poświęcony był jezioru Balaton, nad którym skupione są największe ośrodki turystyczne na Węgrzech. Po wykładzie prelegent przedstawił ofertę swojej uczelni dla studentów oraz możliwości wyjazdu w ramach dwustronnej umowy programu Erasmus.

W okresie od 19 do 26 kwietnia na zaproszenie Zakładu Geologii i Ochrony Litosfery, Instytutu Nauk o Ziemi UMCS przebywała w Lublinie trzyosobowa grupa niemieckich

geomorfologów z Uniwersytetu Koblenz-Landau oraz Uniwersytetu w Lipsku. Podstawowym celem wizyty było przygotowanie i omówienie tras sesji terenowych podczas *5th International Symposium on Gully Erosion*, które odbędzie się w Instytucie Nauk o Ziemi UMCS w kwietniu 2010 roku. Ponadto podpisana została dwustronna umowa w ramach programu LLP/Erasmus pomiędzy Zakładem Geografii Uniwersytetu w Lipsku a Wydziałem Biologii i Nauk o Ziemi UMCS. Podczas pobytu w Lublinie **dr Markus Dotterweich** (Uniwersytet Koblenz-Landau) wygłosił referat pt. *Past soil erosion and human impact in Central Europe and in the southeastern United States*. Prelegent przedstawił w nim wyniki badań własnych, dotyczących wzajemnych relacji i zależności pomiędzy działalnością człowieka a dynamiką procesów erozyjnych. Kolejne cztery dni poświęcone były na wizyty na stanowiskach w okolicach Kazimierza Dolnego oraz na Roztoczu, które mają być prezentowane podczas sesji terenowej. Odbędzie się również wycieczka pokonferencyjna. Ze strony polskiej w wyjazdach terenowych uczestniczyli pracownicy Instytutu Nauk o Ziemi UMCS: **prof. dr hab. Marian Harasimiuk**, **dr Renata Kołodyńska-Gawrysiak**, **dr Jan Rodzik**, **dr Wojciech Zgłobicki**.

WOJCIECH ZGŁOBICKI

MISTRZ

Epitafium dla Profesora Kazimierza Górskiego

...Przyciemnione wnętrze kościoła. Przed prezbiterium chór, muzycy. Krótka chwila oczekiwania. Idzie krokiem wolnym, lekko przygarbiony, jakby onieśmielony. Staje za pulpitem. Patrzy na chórzystów. Ogarnia ich spojrzeniem – wszystkich razem i każdego z osobna. Podnosi ręce. Pierwszy ruch – i rozlega się muzyka... Poruszająca, przejmująca. Piękna w każdej frazie, kadencji i harmonii. O nieskazitelnej barwie, idealnie zrównoważona brzmieniowo. Żarliwa. W forte wszechogarniająca, w piano mistyczna. Dotykająca słuchacza. Końcowy akord, ostatni gest dłoni, potem moment ciszy. On jeszcze wsłuchany, wpatrzony. Po chwili promienne spojrzenie, uśmiech...

Tak było. Wielokrotnie i w różnych miejscach. Ale 30 kwietnia 2009

roku Jego dyrygencki gest – doskonały i najpiękniejszy – zastygł bez ruchu. Na zawsze. Nie spotkamy się już na chóralnych misteriach KAZIMIERZA GÓRSKIEGO.

*

Był Artystą wybitnym, o wielkiej wrażliwości muzycznej i estetycznej. Jego interpretacje sięgały poziomu najwyższej ekspresji i intensywności, wiodły słuchaczy w rzadko dostępne rejony przeżycia duchowego. Sztuka ta zrodziła się z wielkiego talentu, natchnienia, nieomyłnej intuicji artystycznej i ogromnej pracy; próby – jakże zawsze ekscytujące – prowadził z oddaniem i pasją. Znał tajemnice muzyki, w swoich wykonaniach potrafił je ujawnić. Odkrywał najdrobniejsze niuanse i subtelności dynamiczne, agogiczne, harmoniczne, kolorystyczne, deklamacyjne. Dostrze-

gał takie ukryte walory muzyki, które leżą poza sferą wyjaśnień werbalnych, a które można przelać do serc chórzystów i muzyków tylko bez słów – mocą osobowości i perswazją artyzmu.

Jego posłannictwem stała się muzyka religijna. Towarzyszyła Mu przez całe życie i to z nią właśnie wznosił się na wyżyny sztuki interpretacyjnej. Pod Jego ręką motet, msza, pieśń, litania czy kantata przeobrażały się w formy modlitwy, kontemplacji, medytacji, ewokując nawet doznania z wymiaru ekspiacji i *katharsis*. Dość wspomnieć wielkie kreacje *Crucifixus* Lottiego, *Tota pulchra es Maria* Gorczyckiego, *Parce Domine* Nowowiejskiego, *Ave verum* Mozarta, *Eli! Eli!* Deak-Bárdosa, *Locus iste* Brucknera, *Zdrowaś Królowo* Wyborna Koszewskiego, *Totus Tuus* Góreckiego. Często przygotowywał tematyczne programy dzieł muzyki sakralnej – koncerty bożonarodzeniowe, pasyjne, maryjne, które wrosły w muzyczny pejzaż Lublina, a także innych miast. To niezmiennie umiłowanie i propagowanie twórczości religijnej miało – o czym nie można zapomnieć

– szczególne znaczenie w czasach PRL, kiedy to kultura związana z Kościołem, w tym muzyka, zeszyła na margines. Był wówczas Górski wraz z Chórem Akademickim KUL czytelnym znakiem.

W ciągu wieloletniej pracy pedagogicznej wykształcił gro-
no znanych dziś dyrygentów,
chórmistrzów. Promował i recenzował
kilkadziesiąt przewodów doktorskich,
habilitacyjnych. Chętnie dzielił się wie-
dzą i doświadczeniem ze współpracow-
nikami i młodszymi pracownikami na-
ukowymi. Dyrygentem-chórmistrzem
doradzał w sprawach interpretacyj-
nych, repertuarowych, bezinteresow-
nie pomagał w próbach przed ważnymi
koncertami. Często służył radą i sztuką
dyrygencką również naszym kompo-
zytorom, szczególnie przy prawyko-
naniach ich nowych dzieł. Wszystkich
nas nieustannie zachęcał do podno-
szenia kwalifikacji i zdobywania stopni
naukowych, co czynił zawsze z nieskry-
waną życzliwością i serdecznością.

Naszemu miastu i wielu innym
ośrodkom w kraju zostawił bezcenny,

wyjątkowy dar – „swoich” entuzja-
stów śpiewu chóralnego, których przez
lata nauczył owej niezwyklej, wiernej
i zaraźliwej miłości do muzyki chó-
ralnej. Każdy, kto zetknął się z Jego
sztuką, kunsztem i charyzmą, musiał
pokochać głos chóru. Śpiewającym
w Chórze Akademickim KUL, Chórze
Instytutu Muzykologii KUL, w Came-
racie Lubelskiej i innych zespołach lu-
belskich oraz ogromnej rzeszy słucha-
czy udzielił takich emocji i inspiracji,
które będą trwałe nie tylko w pamięci,
ale i w żywym działaniu Jego wycho-
wanków, uczniów, następców.

Ostatnie lata zdawały się być po-
czątkiem nowego rozdziału. Zbliżył się
do słowa poetyckiego i tekstów teolo-
giczno-modlitewnych (Norwid, Jan Pa-
weł II), co zaowocowało wspianymi
tryptykami i misteriami słowno-mu-
zycznymi, z elementami parateatralnymi
i udziałem aktorów. W repertuarze
Cameraty pojawiły się nowe pozycje –
utwory Caldary, Saint-Saënsa, Seyfrieda,
autorskie aranżacje planktów staro-
polskich. Zmierzał do kolejnej edycji
Rakowskiego Divertimenta. Pragnął

sfinalizować wydanie litanii Zeidlera.
Zafascynowała Go muzyka Damiana
Stachowicza... Co jeszcze planowałeś,
Kochany Mistrzu?

TOMASZ JASIŃSKI
INSTYTUT MUZYKI WYDZIAŁU
ARTYSTYCZNEGO UMCS

Kazimierz Górski, urodzony 25 III 1944
w Rakowie, zmarł 30 IV 2009 w Lublinie,
dyrygent, chórmistrz, muzykolog, kompozytor,
pedagog. Ukończył Instytut Muzykologii KUL
i Wydział Kompozycji, Dyrygentury i Teorii
Muzyki Akademii Muzycznej w Poznaniu
w klasie dyrygentury profesora Stefana
Stuligrosza. W latach 1976–1998 wykładał
w Instytucie Muzykologii KUL, 1980–2009
w Instytucie Muzyki UMCS, gdzie kierował
Zakładem Dyrygentury Wokalno-Instrumental-
nej (1992–1996) i Zakładem Teorii Muzyki
(2000–2009). Od roku 1993 profesor zwy-
czajny. W latach 1971–1998 był dyrygentem
Chóru Akademickiego KUL, z którym rozwinął
intensywną działalność artystyczną, zdoby-
wając prestiżowe nagrody na konkursach
w Polsce i za granicą. Koncertował w wielu
krajach świata, poza Europą m.in. w USA,
Kanadzie, Australii, Izraelu; wielokrotnie wystę-
pował przed Ojcem Świętym Janem Pawłem
II. W 2001 założył przy Wydziale Artystycznym
UMCS wokalno-instrumentalną Cameratę Lu-
belską, którą prowadził do ostatnich dni życia.
Jego artystyczne dokonania dokumentują
polskie i zagraniczne nagrania telewizyjne,
radiowe, płytowe, kasetowe. Repertuar miał
bogaty i różnorodny, od dzieł renesansowych
po współczesne. Do najważniejszych osiągnięć
wzbogacających kulturę muzyczną należą
opracowania na podstawie zapomnianych
rękopisów i pierwsze wykonania religijnych
dzieł kompozytorów staropolskich (m.in. litanii
J. Wańskiego, *Stabat Mater* i litanii J. Zeidlera)
oraz liczne prawykonania muzyki współcze-
snej (m.in. kompozycji R. Calmela, F. Martina,
A. Nikodemowicza, J. Świdra, S. Zanchettiego).
W 2007 roku zorganizował w rodzinnym
Rakowie Festiwal Muzyki Oratoryjno-Kanta-
towej *Rakowskie Divertimento* (dwie edycje,
2007 i 2008). Zajmował się również kompo-
zycją. Pozostawił opracowania kolęd, melodii
polskiego folkloru, śpiewów patriotycznych;
niektóre z nich utrwalił fonograficznie. Był
promotorem ponad dwudziestu przewodów
doktorskich, recenzentem wielu przewodów
doktorskich i habilitacyjnych, autorem laudacji
profesorskich. Zasiadał w jury krajowych
i międzynarodowych konkursów i festiwali
chóralnych. Członek Rady Ekspertów do Spraw
Chórów i Zespołów Instrumentalnych przy
Ministerstwie Kultury oraz Komitetu Nagrody
im. św. Brata Alberta. Za swoje wybitne za-
sługi otrzymał Nagrodę im. św. Brata Alberta,
Dyplom Ministra Spraw Zagranicznych RP,
Odznakę Zasłużonego Działacza Kultury,
Srebrny Krzyż Zasługi, Nagrodę Ministra Kul-
tury RP, Nagrodę Prezydenta Miasta Lublina,
Nagrodę Wojewody Lubelskiego, Honorową
Odznakę za Zasługi dla Lubelszczyzny, Srebrną
Honorową Odznakę Zasłużonego dla Lublina,
Honorową Odznakę Akademii Medycznej
w Lublinie, Medal „Za zasługi dla KUL”, Dyplom
Uznania od Senatu Kanady.

Z głębokim żalem zawiadamiamy,
że w dniu 30 kwietnia 2009 roku odszedł nagle

ŚP. PROF. SZTUK MUZ. KAZIMIERZ GÓRSKI

wybitny dyrygent, chórmistrz, muzykolog i pedagog,
kierownik Zakładu Teorii Muzyki w Instytucie Muzyki
Wydziału Artystycznego Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie.

Urodził się w 1944 w Rakowie, ukończył
studia muzykologiczne na KUL oraz
dyrygenturę w PWSM w Poznaniu.
W latach 1976–1998 był pracownikiem nauko-
wo-dydaktycznym Instytutu Muzykologii KUL.
Od roku 1980 zatrudniony na UMCS – pełnił
w Instytucie Muzyki Wydziału Artystycznego
różne funkcje kierownicze: kierownik Zakła-
du Dyrygentury Wokalno-Instrumentalnej
(1992–1994), kierownik Zakładu Chóralistyki
(1994–1996), następnie kierownik Zakładu
Teorii Muzyki od roku 2000 do chwili obecnej).
W roku 1993 otrzymał tytuł profesora. Prowa-
dził niezwykle bogatą działalność artystycz-
ną, ponad 35 lat kierując chórmi lubelskimi.
Jako dyrygent Chóru Akademickiego KUL
(1971–1998) osiągnął niesłychanie wysoki
poziom artystyczny zespołu, udokumentowa-
ny licznymi nagrodami w konkursach, udziałem
w prestiżowych koncertach i festiwalach
w wielu krajach świata i licznymi nagraniami.
Wielokrotnie koncertował dla Ojca Świętego
Jana Pawła II w Polsce, w Rzymie oraz w Zie-
mi Świętej. W roku 2001 założył przy Wydziale
Artystycznym zespół wokalno-instrumentalny

Camerata Lubelska, z którym realizował wła-
sne unikatowe projekty muzyczne. Odnalazł
w archiwach wiele nieznanych utworów kom-
pozytorów polskich XVII i XVIII wieku, które na-
stępnie opracował i wykonał. Dokonał licznych
prawykonń współczesnych kompozycji pol-
skich i zagranicznych. Za wybitne dokonania
artystyczne został wielokrotnie nagrodzony.
Od wielu lat szczególną opieką otaczał młodszych
pracowników nauki. Posiadał znaczący
wkład w kształcenie młodej kadry dyrygentów
w środowisku lubelskim i w całej Polsce. Był
promotorem ponad dwudziestu przewodów
doktorskich, recenzentem wielu prac doktor-
skich, habilitacyjnych oraz autorem laudacji
profesorskich. Człowiek wielkiej wrażliwości,
skromności i pokory wobec sztuki, dla wielu
dyrygentów był niedoścignionym wzorem.
Jako charyzmatyczny dyrygent-chórmistrz,
wychował całe pokolenia pasjonatów śpie-
wu chóralnego, gotowych zawsze do udziału
w projektach Mistrza. W środowisku muzycz-
nym cieszył się wielkim autorytetem. Jego
odejście to wielka strata dla społeczności na-
szego Wydziału, Uniwersytetu, miasta i kraju.

Z wielkim bólem żegnamy Cię Profesorze. Na zawsze pozostaniesz w naszej pamięci.

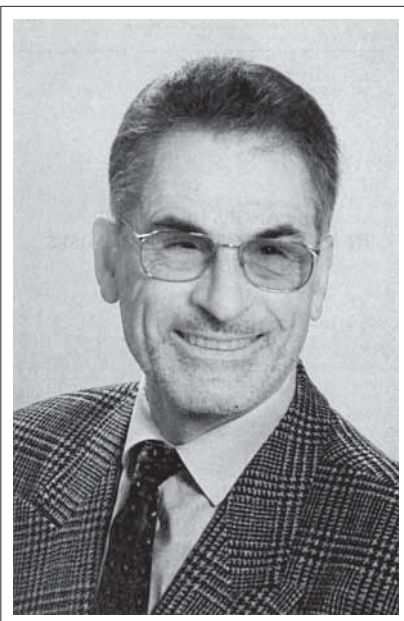
Dziekan i społeczność Wydziału Artystycznego UMCS w Lublinie

Wspomnienie o Profesorze Demarolle

Pracownicy Instytutu Filologii Romańskiej UMCS przyjęli z głębokim smutkiem wiadomość, że 5 kwietnia br. zmarł PIERRE DEMAROLLE (ur. w 1932), emerytowany profesor Uniwersytetu Nancy II we Francji, wyróżniony tytułem Honorowego Profesora UMCS, wieloletni współpracownik naszego Instytutu. Przed przypomnieniem szczególnych zasług Zmarłego dla naszego środowiska, kilka uwag na temat Jego dokonań naukowo-dydaktycznych we Francji.

Profesor Pierre Demarolle, tak jak wielu innych uczonych francuskich, na uniwersytet Nancy II trafił po kilkunastu latach pracy w szkolnictwie i zdobyciu tytułu naukowego *agrégation*. W roku 1976, obronił imponującą erudycją i dojrzałością naukowej refleksji rozprawę habilitacyjną *Le vocabulaire de Villon* (1196 s., publ. Université de Lille III, 1980). Opublikował w sumie 8 książek (w tym jedną w Polsce) oraz ponad 100 prac (artykułów, rozpraw, recenzji). Był także współautorem i redaktorem 7 prac zbiorowych, w tym szeroko znanego *Dictionnaire du Moyen Français*. W swoich badaniach zajmował się przede wszystkim problematyką późnego średniowiecza i początków XVI w. (czyli tzw. okresem średniofrancuskim – *moyen français*) w piśmiennictwie francuskim. Nigdy nie przykładał szczególnej wagi do ścisłego oddzielania badań literackich i językoznawczych: edycja tekstów średniofrancuskich, którą zasłynął nie tylko w Nancy, takim podziałem zresztą nie sprzyjała. Pasjonował się również nauczaniem współczesnego języka francuskiego, a zwłaszcza morfologii czasownika. Inspirował się dokonaniem szeroko pojętego strukturalizmu, ocenianymi pod kątem ich przydatności dydaktycznej.

Profesor przyjechał do Lublina w 1991 r., na początku współpracy obu miast i Uczelni, z serią wykładów, na zaproszenie kierującej ówczesnym Zakła-

dem Filologii Romańskiej UMCS **prof. Haliny Saweckiej**. Od tego czasu był w UMCS regularnie, rozwijając i pogłębiając współpracę, którą pod jego wpływem zainteresowało się wielu innych naukowców z Nancy II, takich jak **prof. Bernard Combettes** (gramatyka tekstu), **prof. Pierre Gille** (literatura francuska XX wieku), czy **prof. Michel Morel** (teoria literatury), którzy często przyjeżdżali do nas z wykładami. Należał do nich również **prof. Alain Litaize**, wybitny dialektolog i jednocześnie dyrektor Cours d'Été (Centrum Kursów Letnich), który co roku obdarowywał nasz Instytut i Alliance Française przy UMCS kilkoma miesięcznymi stypendiami dla studentów, asystentów i lektorów (jego dzieło kontynuuje obecnie **prof. Alain Jullian**, dzięki wsparciu merostwa Nancy). Regularnie bywali też w Nancy z wykładami romanści z UMCS: **prof. Halina Sawicka**, **dr Krystyna Falicka**, **dr Jolanta Sikorska**, **dr Maria Cichoń**, **prof. Jerzy Falicki**, **prof. Marek Kęsik**, **prof. Maciej Abramowicz**, **dr hab. Czesław Grzesiak** i inni. Owocem tych kontaktów była m.in. wspólna konferencja naukowa pt. *Théorie et pratique du texte* (Univ. Nancy II, 14-16 września 1996), której akta ukazały się nakładem Wydawnictwa

UMCS w 1998 r. Profesor Pierre Demarolle uczestniczył również z referatem w polsko-francuskim sympozjum *Perspektywy współpracy między polskimi i francuskimi uniwersytetami w dobie integracji europejskiej* (Stacja Naukowa PAN w Paryżu, 18 listopada 1997), pod patronatem Rektora UMCS **prof. Kazimierza Goebela** i przewodniczącego Fundacji France-Pologne **Jacquesa de Chalendar**. Ze strony polskiej, obok ówczesnego Prorektora UMCS **prof. Mariana Harasimiuka**, udział wzięli m.in. **prof. Halina Sawicka**, **prof. Wiesław Skrzydło**, **prof. Ryszard Skubisz**, a ze strony francuskiej m.in. **prof. Jean-Denis Mouton**, dyrektor Centre Universitaire Européen w Nancy i **prof. Michel Picavet** z EDHEC w Lille (publikacja akt pod red. prof. Haliny Saweckiej – Wyd. UMCS, Lublin 1999). Warto odnotować także referat Profesora na międzynarodowej konferencji pt. *Référence discursive dans les langues romanes et slaves* (UMCS, 24-30 września 2000, publikacja akt przez Wyd. UMCS, Lublin 2002, red. prof. Marek Kęsik).

Współpraca Profesora z naszym Instytutem miewała również wymiar czysto dydaktyczny. Ułatwił nam np. kontakt z CRAPEL (Centrum Badań i Aplikacji Dydaktycznych), z którym współpraca szybko okazała się bardzo dla nas ważna. Wiosną 1995 r. Profesor prowadził dla naszych studentów regularny 30-godzinny kurs gramatyki historycznej (zrealizowany w ciągu 5 tygodni). Jedną ze słuchaczek, **Małgorzata Posturzyńska-Bosko**, 2 lata później obroniła w UMCS pracę magisterską z rekonstrukcji tekstu średniofrancuskiego (podwójne promotorstwo), a w 2004 r. – rozprawę doktorską nt. anafory w średniofrancuskich tekstach Christine de Pizan, powstałą przy wydatnej pomocy wspomnianego prof. Bernarda Combettesa.

Nieoceniona wręcz była pomoc Profesora dla romanistyki UMCS wiosną 2002 roku, gdy zgodnie ze złożoną

wcześniej deklaracją przepracował u nas cały semestr (pomimo kłopotów ze zdrowiem), wydatnie wspierając nasze starania o uzyskanie pierwszego certyfikatu akredytacyjnego. Zgodnie z ludową mądrością, prawdziwego Przyjaciela poznaliśmy w biedzie! Jego przykład przyciągnął innych, m.in. **prof. Pierre'a Gille'a** 2 lata później.

Owoce współpracy naukowo-dydaktycznej Profesora z naszym Instytutem jest Jego książka *Forme et sens dans l'emploi du verbe français* (Wyd. UMCS, Lublin 2003, 112 s.).

Za swoje wybitne zasługi dla UMCS, Profesor Pierre Demarolle otrzymał tytuł Honorowego Profesora UMCS. Wyróżnienie to, przyznane uchwałą Senatu naszej Uczelni, wręczył Profesorowi Rektor UMCS, **prof. Marian Harasimiuk**, podczas uroczystej sesji Senatu 24 listopada 2004 r.

Profesor zawsze żywo interesował się językiem i literaturą polską. Uczęszczał na zajęcia z języka polskiego w Nancy; często, do swoich listów pisanych po polsku, dołączał wiadomości o życiu Polonii w Lotaryngii. Korzystał z każdej okazji, każdego spotkania, by doskonalić swoją znajomość języka polskiego (miałem wielką przyjemność być Jego informatorem w zakresie słownictwa czy poprawności składniowej). W maju 1994, wybraliśmy się z Nim i ówczesnym Rektorem Nancy II, **prof. René Hodot**, któremu towarzyszył przy podpisywaniu wieloletniej umowy bliźniaczej z UMCS, na wycieczkę po Lubelszczyźnie. Gdy „przypadkowo” zatrzymaliśmy z prof. Falickim samochody przed białą tablicą z napisem Szczepreszyn, wysiadł i, bez jakiegokolwiek zachęty z naszej strony, wyrecytował bezbłędnie: *W Szczepreszynie chrząszcz brzmi w trzcinie*, wprawiając nas w osłupienie...

Swoją imponującą wiedzę i umiejętności, godne człowieka Renesansu, łączył Profesor z wielką kulturą osobistą i otwartością na ludzi. Właściwej prawdziwemu Francuzowi kurtuazji i ciętymu dowcipowi towarzyszył zawsze delikatny uśmiech i wrażliwość dziecka, które potrafił ocalić w sobie.

I takiego właśnie Profesora zachowamy na zawsze w naszej wdzięcznej pamięci.

MAREK KĘSIK

Prof. Stefania Andrusiw, prof. Michał Łesiów, prof. Florian Nieuważny i prof. Waleryj Poliszuk

Prof. dr hab. Florian Nieuważny (1929–2009)

W środę 29 kwietnia br. na Cmentarzu Powązkowskim w Warszawie pożegnaliśmy **PROF. DR. HAB. FLORIANA NIEUWAŻNEGO** wybitnego literaturoznawcę, znawcę literatury ukraińskiej, rosyjskiej i białoruskiej, tłumacza, pracownika Uniwersytetu Warszawskiego, kierownika Katedry Filologii Ukraińskiej UW w latach 1968–1990, profesora nadzwyczajnego Uniwersytetu im. Marii Curie-Skłodowskiej w latach 1997–2003 współpracującego z Zakładem Filologii Ukraińskiej UMCS.

Profesor F. Nieuważny w ponad 40-letniej pracy naukowej stworzył szereg dysertacji, rozpraw z zakresu literaturoznawstwa wschodniosłowiańskiego. Opublikował monografię o poezji ukraińskiej *Od Iwana Kotlarewskiego do Liny Kostenko*, wraz z **Jerzym Pleśniarewiczem** wydał obszerną (ponad tysiąc stron) *Antologię poezji ukraińskiej*, był współautorem leksykonu *Literatury rosyjskiej*.

Napisał wiele artykułów poświęconych m.in. twórczości O. Pciłki, Ł. Ukrainki, i W. Czumaka. Dokonał wyboru poezji i tłumaczeń, m.in. Pawła Tyczyny – *Poezje* (1969), Bohdana Antonowicza – *Księga Iwa* (1981), Mykoły Bażana, Iwana Dracza, Dmytra Pawłyuczki, Maksyma Rylskiego, Łesi Ukraiński.

Był redaktorem *Słownika pisarzy rosyjskich* oraz antologii rosyjskiej i radzieckiej prozy fantastycznonaukowej *Okna w nieskończoność*. Wspólnie z **Andrzejem Drawiczem** opracował podręcznik akademicki *Historia literatury rosyjskiej XX wieku*.

Profesor był wieloletnim Prezesem Stowarzyszenia Warszawa-Kijów, członkiem Komisji Polsko-Ukraińskich Związków Kulturowych Oddziału PAN w Lublinie, promotorem i recenzentem licznych prac doktorskich oraz habilitacyjnych z zakresu literatury rosyjskiej i ukraińskiej.

Świat nauki z żalem żegna wybitnego naukowca, znakomitego dydaktyka i wielkiego człowieka.

ANNA CHOMA

Akademickie Mistrzostwa Polski

Reprezentanci UMCS ze zmiennym szczęściem

Badminton

Badmintoniści UMCS bez trudu awansowali do turnieju finałowego Akademickich Mistrzostw Polski, który został rozegrany w dniach 18 i 19 kwietnia 2009 r. w Krakowie. W trakcie tych zawodów nie było już łatwych rywali. W znacznej części akademickich zespołów występowali bowiem zawodnicy krajowej czołówki, z reprezentantami kraju na czele. Trener naszej reprezentacji zdawał sobie z tego sprawę i liczył na walkę o dziewiąte miejsce w klasyfikacji ogólnej. W grupie eliminacyjnej podopieczni trenera **Janusza Krawczyka** ulegli Akademii Górniczo-Hutniczej z Krakowa oraz Uniwersytetowi Warmińsko-Mazurskiemu z Olsztyna. Pewnie

pokonali natomiast Wyższą Szkołę Finansów i Zarządzania z Białegostoku. W walce o dziewiąte miejsce nasz zespół pokonał po świetnych i wyrównanych meczach Uniwersytet Gdański oraz Uniwersytet Ekonomiczny z Wrocławia (po 4:3) i ostatecznie zajął dziewiąte w klasyfikacji ogólnej i czwarte miejsce wśród uniwersytetów. Podsumowując ten występ należy stwierdzić, że nasi badmintoniści zagraли na miarę możliwości. Przy tak wysokim poziomie sportowym rywali o lepszej lokacie nie można było marzyć.

Judo kobiet

Zawodniczki UMCS po rocznej nieobecności na akademickich zawodach, wróciły w dosko-

nałej formie. W trakcie Akademickich Mistrzostw Polski w judo kobiet (26.04.2009 r., Warszawa) siódme miejsca w klasyfikacji ogólnej zajęły **Joanna Rycaj** (kat. 57 kg) i **Martyna Stanios** (70 kg). Joanna zdobyła przy tym srebrny, a Martyna – brązowy medal w klasyfikacji uniwersytetów. Tak udany występ pozwolił podopiecznym trenera **Józefa Tkaczyka** na zajęcie jedenastego miejsca wśród wszystkich startujących uczelni oraz czwartego w klasyfikacji uniwersytetów. Do brązowego medalu wśród uniwersytetów zabrakło naprawdę niewiele. Nasze zawodniczki zgromadziły taką samą liczbę punktów co Uniwersytet Śląski z Katowic, lecz jedna z zawodniczek ze Śląska zajęła

wyższe miejsce w swojej kategorii wagowej, mimo to występ należy ocenić bardzo pozytywnie.

Judo mężczyzn

Powodów do zadowolenia nie mieli natomiast judocy. Tylko jeden z nich – **Daniel Jesionek** (kat. 60 kg) awansował do turnieju finałowego (26.04.2009 r., Warszawa). Pozostali nasi reprezentanci zakończyli rywalizację na zawodach półfinałowych w Olsztynie (22–23.03.2009 r.). W zawodach finałowych Daniel nie przebił się do czołowej siódemki, co pozwoliło ze skromnym dorobkiem punktowym na zajęcie odległego – dwunastego miejsca w klasyfikacji uniwersytetów.

Koszykówka mężczyzn

Koszykarze UMCS w turnieju półfinałowym AMP dysponowali atutem własnej hali. Został on bowiem rozegrany w dniach 3 i 5 kwietnia 2009 r. w Lublinie. W tym roku studia na UMCS rozpoczęło bowiem kilku koszykarzy mających za sobą występy w II lidze. Entuzjazmem napawały także wyniki sekcji w Akademickich Mistrzostwach Województwa Lubelskiego – przełamanie monopolu na zwycięstwa Uniwersytetu Przyrodniczego. Mecze grupowe wskazywały, że nasz zespół ma spore szanse na awans. Wygrane z UE Kraków 109:65 (26:9; 23:21; 29:21; 31:14) oraz WSiLiZ Rzeszów 110:83 (38:9; 19:30; 33:28; 20:16) sprawiły, że UMCS z pierwszego miejsca w grupie awansował do decydującej fazy turnieju. Tylko jeden mecz – z PWSZ Krosno – dzielił koszykarzy UMCS od udziału w finale Akademickich Mistrzostw Polski. Duża presja sprawiła, że poczynania naszych zawodników były niezwykle nerwowe i dlatego wynik stale oscylował w okolicach remisu. Pomimo sporej straty punktowej w trzeciej kwarcie, w czwartej nasi koszykarze doprowadzili jednak do remisu po emocjonującej końcówce. W ostatnich sekundach meczu rozgrywający UMCS miał dwa rzuty wolne. Trafił tylko jeden z nich. Gdyby trafił dwa – jako zwycięzca nasz zespół schodziłby z parkietu. W dogrywce sprawdziło się natomiast przysłowie, że niewykorzystane sytuacje mszczą się. Koszykarze z Krosna uzyskali spo-

rą przewagę, której nie oddali do końca meczu. Ostatecznie UMCS uległ po dogrywce PWSZ Krosno 103:110 (31:23; 26:30; 18:27; 22:17; 6:13) i rywalizację w Akademickich Mistrzostwach Polski zakończył w półfinale.

Siatkówka kobiet

Okazję do zaprezentowania się przed własną publicznością miały także siatkarki UMCS. Podopieczne trenera **Jacka Rutkowskiego** zajęły drugie miejsce w Akademickich Mistrzostwach Województwa Lubelskiego i nie były rozstawione w losowaniu grup turnieju półfinałowego, który odbył się w dniach od 24 do 26 kwietnia 2009 r. w Lublinie. Szczęścia zabrakło także w losowaniu grup eliminacyjnych. Oprócz zwycięzcy rozgrywek w Małopolsce – Akademii Górniczo-Hutniczej z Krakowa, siatkarki UMCS trafiły na dobry zespół PWSZ z Nowego Sącza i WSiLiZ z Rzeszowa. O ile szkoła z Rzeszowa nie była wymagającym rywalem (łatwe 3:0 – 25:18; 25:22; 25:18), to obie drużyny z Małopolski postawiły poprzeczkę bardzo wysoko. Bardzo szybko zwerfikowały marzenia podopiecznych trenera Jacka Rutkowskiego o awansie do turnieju finałowego, pokonując gospodynie i nie tracąc przy tym seta

– UMCS Lublin – PWSZ Nowy Sącz 0:3 (16:25; 24:26; 16:25); UMCS Lublin – AGH Kraków 0:3 (19:25; 17:25; 16:25). Na uwagę zasługuje jednak fakt, że obie te drużyny wywalczyły ostatecznie awans do finału AMP.

Siatkówka mężczyzn

Złej passy gier zespołowych nie przełamali także siatkarze. Podczas turnieju półfinałowego w Krakowie (17–19.04.2009 r.) pokonali co prawda Krakowską Szkołę Wyższą (2:0 – 25:17; 25:18) oraz PWSZ Krosno (2:0 – 29:27; 25:18), lecz przegrali z Wyższą Szkołą Informatyki i Zarządzania z Rzeszowa (0:2 – 21:25; 24:26), a tym samym zajęli drugie miejsce w swojej grupie eliminacyjnej. Sprawilo to, że w meczu decydującym o awansie do finału Akademickich Mistrzostw Polski musieli zmierzyć się ze zwycięzcą grupy B – Akademią Górniczo-Hutniczą z Krakowa (drugą drużyną Małopolskiej Ligi Akademickiej). Po wyrównanym meczu podopieczni trenera Jacka Rutkowskiego przegrali 0:2 (18:25; 22:25) i nie awansowali do finału AMP. Jak dotąd jedyną drużyną, której się ta sztuka udało są więc piłkarze ręczni.

JAKUB KOSOWSKI
ZDJĘCIA: AZS UMCS LUBLIN

Koszykarki AZS UMCS Lublin awansowały do I ligi!

Sezon 2007/2008 był dla kadetek AZS UMCS Lublin niezwykle udany z racji zdobycia brązowego medalu Mistrzostw Polski w swojej kategorii wiekowej. Gra w I lidze B w sezonie 2008/2009 miała być przetarciem przed kolejnymi sezonami i walką o awans w lidze seniorek. Nikt się jednak nie spodziewał, że podopieczne trenera **Cezarego Nowaka**, wzmocnione dwiema doświadczonymi zawodniczkami – **Iwoną Godulą** i **Małgorzatą Jurkowską**, wywalczą awans już w pierwszym sezonie gry wśród seniorek. Awans to jedno, a styl to drugie. I to właśnie za świetny styl należą się pochwały lubelskiej drużynie. Do turnieju półfinałowego o wejście do I ligi A koszykarek lubelski zespół awansował z drugiego miejsca, tuż za KU AZS Akademia Podlaska Siedlce. Co ciekawe, drużyna z Siedlec wygrała mecz w Lublinie dziesięcioma punktami, by przegrać na własnym parkiecie dziewięcioma.

Decydująca walka o awans rozegrała się podczas dwóch turniejów – pół-

finałowego i finałowego. Oba zresztą, decyzją PZKosz, zostały rozegrane w Lublinie.

W turnieju półfinałowym (od 27 do 29 marca 2009 r.) lubelskie koszykarki pokonały SKK Hit Kobylnica, AZS Rzeszów oraz Karkonosze Jelenia Góra. Ten ostatni zespół, zarówno na parkiecie (69:61), jak i po zweryfikowaniu przez PZKosz wyników wszystkich meczy Jeleniej Góry z uwagi na występ nieuprawnionej zawodniczki. Tym samym, obok AZS UMCS Lublin do finału awansowały akademickie z Rzeszowa.

W turnieju finałowym podopieczne trenera Cezarego Nowaka trafiły na dobrze znane rywalki – KU AZS AP Siedlce oraz AZS Rzeszów. Okazało się jednak, że na długo pozostanie on zawodniczkom i kibicom w pamięci i to nie tylko z uwagi na końcowy sukces. Już pierwszy mecz – z AZS Rzeszów – pokazał, że w żeńskim

sporcie wszystko jest możliwe. Spotkanie było niezwykle wyrównane. Po trzech kwartach na tablicy wyników widniał remis – 49:49. W czwartej kwarcie wszyscy przecierali jednak oczy ze zdziwienia... Kosz gospodyń wydawał się zaczarowany, gdyż żaden z rzutów rywalek nie okazał się celny! Stąd też grające pewnie i szybko lublinianki uzyskały aż dwudziestopunktową przewagę. Wynik czwartej kwarty to – 20:0! Przyznać przy tym należy, że nawet najstarsi koszykarscy kibice w Lublinie nie pamiętali takiej sytuacji. Kolejne mecze to także wyrównana walka, ale ze zdecydowanym wskazaniem na zawodniczki AZS UMCS. W meczu z akademickimi z Siedlec lublinianki prowadziły już różnicą 22 punktów, by poprzestać na siedmiopunktowym zwycięstwie. Po ostatnim meczu radość lubelskich zawodniczek nie знаła granic. Po odebraniu pucharu z rąk **Włodzimierza Wysockiego** – Zastępcy Prezydenta Miasta Lublina oraz **Juliusza Szaj-**

nochy – Dyrektora Wydziału Sportu i Turystyki Urzędu Miasta Lublin, **Małgorzata Jurkowska**, kapitan AZS UMCS, przy udziale koleżanek odcięła siatkę z kosza rywalek oraz... krawat swojego trenera.

Ostatecznie do I ligi A awansowały dwa akademickie zespoły, oba z południowo-wschodniej Polski – AZS UMCS Lublin oraz AZS Rzeszów. Dołączyły tym samym do AZS Uniwersytetu Warszawskiego, AZS Uniwersytetu Gdańskiego oraz AZS AWF Katowice. Cieszy więc, że poszerzyło się – i to dość znacznie – grono zespołów AZS w tej klasie rozgrywkowej.

Droga do I ligi...

- 1) turniej półfinałowy
27-29.03.2009 r. (Lublin)
- AZS UMCS Lublin – SKK Hit Kobylnica 76:49 (22:9, 22:9, 18:13, 14:18)
 - AZS UMCS Lublin – AZS Rzeszów 71:64 (13:10, 23:10, 21:23, 14:21)
 - AZS UMCS Lublin – Karkonosze Jelenia Góra 20:0 vo.

- 2) turniej finałowy
03-05.04.2009 r. (Lublin)
- AZS UMCS Lublin – AZS Rzeszów 69:49 (12:17, 16:17, 21:15, 20:0)
 - AZS UMCS Lublin – KU AZS AP Siedlce 69:62 (14:11, 18:14, 20:5, 17:32)
 - AZS UMCS Lublin – UKS Siemaszka Piekary 81:69 (25:10, 21:15, 23:19, 12:25)

Skład AZS UMCS Lublin w sezonie 2008/2009

CYKIER Klaudia
DOBROWOLSKA Agata
DUBIEL Monika
GODULA Iwona
GÓŹDŹ Anita
JURKOWSKA Małgorzata
KARCZMARCZYK Aleksandra
KOPERDA Anna
KOPERWAS Magdalena
MARZEC Magdalena
MAZUR Katarzyna
SŁUPEK Aneta
SMOLEŃ Agata
SZEWCZUK Agnieszka
TRZECIAK Katarzyna

Trener: Cezary Nowak

JAKUB KOSOWSKI

UNIwersYTETY ŚWIATA

Uniwersytet w Edynburgu II

(w cieniu presbiteriańskiej ortodoksji)

Pierwsze stulecie działalności uniwersytetu w Edynburgu przypadło na trudny i burzliwy okres w dziejach Szkocji. Od Unii personalnej z Anglią w 1603 r. do faktycznego wcielenia Szkocji do Anglii w 1707 sytuacja polityczna i religijna zmieniała się wielokrotnie. Dzieje Szkocji były nadal związane z dramatycznym losem dynastii Stuartów (M. Niemojowska s. 251). Poprzez małżeństwo pretendenta do tronu **Jakuba III Stuarta** z wnuczką Jana III Sobieskiego **Marią Klementyną Sobieską** w 1719 r. Stuartowie stali się bardziej bliscy Polakom. Jakubowi III ani jego następcy nie udało się jednak odzyskać tronu szkockiego. Spoczywa na obczyźnie w Bazylice św. Piotra w Rzymie w zbiorowym grobowcu Stuartów, obok swojej małżonki.

Związki Szkotów z Polską sięgają poprzednich stuleci, kiedy to Rzeczpospolita stała się jednym z głównych celów szkockiej emigracji. Według badaczki szkockiej emigracji **Mony McLeod** Polska była dla Szkocji Ameryką XVII wieku (cyt. za Lipoński s. 226). Interesujące w tej sytuacji wydawałoby się zbadanie akademickich związków polsko-szkockich, bowiem uczeni szkoccy znacząco zasilili naukę europejską (Lipoński s. 227). Emigracja szkocka nasiliła się w XVII wieku na skutek narastającej dominacji angielskiej, a wzrosła w następnych stuleciach po całkowitej utracie suwerenności (Zabiegalik s. 150). Biorąc pod uwagę szkocki potencjał intelektualny, (pięć wyższych uczelni), kraj opuściło także wielu ludzi wykształconych, bowiem Szkocja kształciła zapewne więcej młodych ludzi niż mogła wykorzystać.

Sytuacja stołecznego Edynburga zmieniała się w XVII w. wraz z wydarzeniami już nie tylko w Szkocji, ale i w połączonej z nią Anglii. Po opuszczeniu Edynburga w 1603 r. przez **Jakuba VI**, króla Anglii, Edynburg nie stracił

Królewski grobowiec Klementyny Sobieskiej, żony Jakuba III Stuarta w Bazylice św. Piotra w Rzymie

swej stołecznej pozycji. Mimo utraty pozycji siedziby królewskiej, a więc także licznego dworu i części administracji, nie dał się sprowadzić do roli lokalnego, prowincjonalnego ośrodka funkcjonującego w cieniu Londynu. Rozpoczął się kolejny etap anglicyzowania Szkocji, zapoczątkowany w epoce reformacji, jednak nie udało się

Jakubowi I wprowadzenie wspólnego parlamentu i unifikacji prawa.

Król **Jakub I** obiecywał odwiedzać Edynburg co trzy lata, lecz przybył tu dopiero w 1617 roku, a jego następca **Karol I** na koronację w 1633 roku. Karol I nie znał Szkocji, jej praw ani obyczajów, a szczególnie specyfiki religii presbiteriańskiej i dlatego dość szybko popadł w konflikt

z narodem, z którego się wywodził. Konflikt, który rozpoczął się w 1637 roku od próby wprowadzenia wydrukowanego w Edynburgu modlitewnika angikańskiego „nieszczęsnej księgi” (Carlton s. 294) i zamieszek w katedrze St. Giles, to początek końca dramatycznych rządów Karola I Stuarta i wielu jeszcze burzliwych wydarzeń w stolicy Szkocji. Zamieszki religijne, w których centrum

Po pokonaniu Szkotów Cromwell zmusił ich do zawarcia tzw. „serdecznej unii” („tender union”). Była to unia zwycięzcy z pokonanym, czyli połączenie się „biednego ptaka z jastrzębiem, w ten sposób, że został przez niego zjedzony” (Zabiegalik s. 171).

Okupacja angielska narzucała Szkotom wysokie podatki na utrzymanie wojska angielskiego, ale równocześnie

jąc ich o opiece nad Kościołem szkockim. Pewna stabilizacja ekonomiczna drugiej połowy XVII wieku spowodowała ożywienie gospodarcze w dużej części Szkocji, a szczególnie dość szybki rozwój stołecznego Edynburga, który ciągle stanowił centrum wydarzeń. Bógacenie się miasta i jego rozwój przestrzenny spowodował także większe zainteresowanie się uniwersytetem. Jak podają źródła, uposażenie profesorów zwiększono dzięki zyskom przekazywanym przez urząd celny. Jak się jednak okazało barierą rozwoju uniwersytetu w Edynburgu w owym czasie nie były ani potrzeby materialne, ani nawet kadra uniwersytecka, lecz prezbiteriańska ortodoksja. Prezbiteriańskie władze miasta i uniwersytetu wywarły dominujący wpływ na sytuację uczelni w XVII wieku.

Hiperrygoryzm religijny prezbiterian, szkockiego odpowiednika purytyzmu, prowadził niejednokrotnie do zamieszek religijnych oraz do częstych konfliktów z władzą świecką. W dziedzinie kultury przyniósł ogromne szkody podczas oczyszczania kościołów z dzieł sztuki, które uległy zniszczeniu. W nauce oznaczał także bardzo rygorystyczne ograniczenia obwarowane surowymi karami. Surowe obyczaje narzucono także całej społeczności akademickiej zarówno profesorom, jak i studentom.

Już podczas dyskusji nad powołaniem uniwersytetu prezbiteriańskiego władze Edynburga obawiały się, że nie będą w stanie tak zdyscyplinować środowiska akademickiego, a szczególnie studentów, jak by tego pragnęły.

Mimo burzliwych wydarzeń XVII stulecia uniwersytet w Edynburgu poszukiwał ciągle modelu uczelni, na którym mógłby się wzorować. W 1636 roku kalwiński teolog **Gisbertus Voetus** zaproponował za wzór uniwersytet w Utrechcie. Próbowano się także wzorować na innych uniwersytetach holenderskich szczególnie na najsłynniejszym z nich – w Leiden (*The University* s. 42).

Od początku w doborze kadry naukowej uniwersytetu kierowano się kryterium religijnym. Profesorów nie uznających rygorystycznego prezbiterianizmu nie przyjmowano, jak to miało miejsce w 1621 roku, kiedy odrzucono propozycję znanego uczonego **Roberta Boyda**, który za swoje zbyt tolerancyjne na-

Stella nagrobna Stuartów w Bazylice św. Piotra w Rzymie

stanowił Edynburg, trwały pół wieku i zakończyły się zwycięstwem prezbiterianizmu szkockiego.

Wojska szkockie początkowo wspomagały armię Cromwella w wojnie z królem Karolem I, ale po straceniu króla jego następcą obwołano jego syna **Karola II**, co spowodowało atak Cromwella na Szkocję w latach 1651–1652.

zapewniała swobodę Kościołowi prezbiteriańskiemu. Obciążenia ekonomiczne spowodowały zapewne, że w Szkocji przyjęto z entuzjazmem restaurację Stuartów w 1660 roku i koniec „reżimu świętych”, którzy poddawali naród zbyt dużej dawce „Bożej dyscypliny” (Zabiegalik s. 174). Karol II skierował list do prezbiterian Edynburga, zapewnia-

Uniwersytet w Edynburgu, litografia z 1829 r.

stawienie został usunięty ze stanowiska pryncypała uniwersytetu w Glasgow i nie został dopuszczony przez władze miejskie na uniwersytet w Edynburgu (Zabiegalik s. 153).

Od momentu powstania uniwersytetu w Edynburgu rozwijały się tu szczególnie nauki prawne i medyczne. Tak jak na innych szkockich uczelniach protestanckich rozwijała się tu także teologia oraz filozofia i język hebrajski, a w 1681 roku powołano Kolegium Fizyki. Spośród profesorów szczególną sławę osiągnął wówczas matematyk **James Gregory**, autor dzieła *Optica Promota*, który przeniósł się w 1674 roku z uniwersytetu St. Andrews do Edynburga (*The University* s. 73). Był to zapewne pierwszy wybitniejszy uczony na uniwersytecie w Edynburgu, gdzie rozwój fizyki i matematyki wynikał zapewne z popularności ówczesnych prac I. Newtona.

Pewne przyspieszenie rozwoju uniwersytetu w Edynburgu przyszło po restauracji Stuartów. Karol II i Jakub II pragnęli nadać mu nowe znaczenie, o czym świadczy próba zmiany nazwy w 1680 roku na Royal University of Edynburg, a w 1688 roku King James University (*The University* s. 47). Usunięcie z tronu Stuartów i objęcie w 1690

roku funkcji pryncypała uniwersytetu przez fanatycznego presbiterianina **Gilberta Rule**, określanego często mianem inkwizytora, zahamowało zmiany na uczelni. Rule pragnął przekształcić uniwersytet w Edynburgu w ortodoksyjny college presbiteriański i wprowadzić w uniwersytecie bardzo surowy rygor religijny. G. Rule pozbył się poprzedniego pryncypała i profesora teologii **Aleksandra Monro** za odmowę przysięgi na Wyznanie Wiary (*The University* s. 56) opracowane jeszcze przez założycieli Kościoła presbiteriańskiego. Ponadto postanowił także głębiej zbadać przekonania tych profesorów, którzy taką przysięgę złożyli. Ich notatki z wykładów i notatki ich studentów były szczegółowo analizowane pod kątem doktrynalnej i moralnej „nieczystości”, a oni sami zostali poddani długotrwałym przesłuchaniom. Postępowanie to już wówczas określane mianem „presbiteriańskiej inkwizycji”, skutkowało pozbyciem się kilku profesorów oraz opuszczeniem uniwersytetu przez jego najslawniejszego wówczas uczonego, matematyka profesora Gregory’ego, który przeniósł się do Oxfordu. Profesorowie, którzy opuścili Edynburg zostali zastąpieni przez ludzi o „nieskalanej przeciętności” (*The University* s. 56). Presbiteriańska ortodoksja

Profesor James Gregory, matematyk, najwybitniejszy uczony Uniwersytetu w Edynburgu w XVII w.

na uniwersytecie doprowadziła w latach 1696–1697 do procesu o bluźnierstwo religijne, a następnie do skazania i egzekucji studenta **Tomasza Aikenheada** (*The University* s. 56).

Równocześnie od lat 80. XVII wieku narastało niezadowolenie i wzburzenie wśród studentów, z którymi władze uniwersytetu i miasta nie umiały sobie poradzić. Wzburzenie to wynikało nie tyle z rygoru religijnego, co z trudności mieszkaniowych. Uczelnia nie posiadała własnej bursy i nie mogła zapew-

New College w Edynburgu projekt Williama Playfair'a z 1846 roku

nić studentom godziwych warunków zamieszkania. Trudne warunki studentów budziły ich niezadowolenie, do tego dochodził zamęt polityczny i religijny, który podsycił swoimi inkwizytorskimi zarządzeniami Gilbert Rule.

Rada miejska próbowała narzucić studentom kodeks postępowania, który zakazywał uprawiania gier, rzucania kamieniami, a nawet spacerowania po ulicach. Szczególnie zakazano bywania w karczmach i noszenia broni. Błuznierstwo lub „nieprzyzwoita mowa” miały być karane grzywnami, których płacenia studenci i tak odmawiali. Wszystko to bardzo niepokoiło radę miasta Edynburga, źle oceniającą zarządzanie uniwersytetem (*The University* s. 56).

Prezbiteriańska ortodoksja, której przedstawicielem był Gilbert Rule, przyniosła negatywne efekty, jak odchodzenie z uniwersytetu w Edynburgu kadry profesorskiej najczęściej do Anglii, a pod koniec XVII wieku ubywanie studentów. W miarę gwałtownego zmniejszania się liczby studentów spadały dochody regentów i profesorów. Dowodzi tego rozpaczliwa petycja uczelni z 1707 roku do szkockiego parlamentu z prośbą o pomoc. Jak złośliwie stwierdzono jedynym pozytywnym wkładem Gilberta Rule w dzieło zachowania prezbiteriańskiej ortodoksji było przeniesienie po-

Zaproszenie na przyjęcie w Radzie Miejskiej w Edynburgu z okazji trzechsetlecia uniwersytetu w 1894 r.

dejrzanych ksiąg z biblioteki uczelnianej w bezpieczne zacisze jego własnego domu (*The University* s. 58).

Uniwersytet w tej postaci nie spełnił oczekiwań prezbiteriańskiej rady miasta, nie stał się „prześwietną szkołą” ani też sprawnym prezbiteriańskim seminarium. Nie zapewniał ani odpowiednio wykwalifikowanych duchownych dla kościoła prezbiteriańskiego ani potrzebnych kadr dla szybko rozwijającego się miasta Edynburga. Racją jego dalszego istnienia i rozwoju stało się poszukiwanie nowego wzoru czy modelu i uwolnienie się od prezbiteriańskiej ortodoksji

i jej inkwizytorów. Dokonało się to dopiero w następnym, XVIII stuleciu.

JÓZEF DUDA

Bibliografia

- Ch. Carlton, *Karol I*, 1993
- N. Davies, *Wyspy*, 2003
- W. Lipoński, *Dzieje kultury brytyjskiej*, 2003
- J. Miller, *Stuartowie. Królowie Anglii i Szkocji*, 2008
- M. Niemojowska, *Ostatni Stuartowie*, 1992
- The University of Edinburgh*, 2003
- E. Zabiegali, *Historia Szkocji*, 2000

Siedemnastowieczne domy przy Gladstone's Land w Edynburgu

Ogólny widok na Old Town w Edynburgu ze wzgórza Calton